

**LITERÁRNÍ KLUB Dr. NADI BENEŠOVÉ
při Městském muzeu a knihovně Č á s l a v**

S B O R N Í K

prací autorů oceněných

v 15. ročníku soutěže

LITERÁRNÍ ČÁSLAV 2016

© Alena Bartesová, Patrik Battya, Tereza Čermáková, Václav Franc, Marcela Klíčová,
Pavína Kollárová, Miroslava Kubešová, Zdenka Líbalová, Jindra Lírová, Jakub Liška,
Vojtěch Mička, Martin Trdla, Pavel Vydra, 2016

Grafika © Klára Hrubá, 2016

ÚVOD

„Neděle jsou vždycky úsměvné, obzvláště tato. Přijel strýček až z Moravy, s tatínkem spolu sedí na pohovce v obýváku a kouří doutníky. Teta mamince pomáhá v kuchyni. Celým bytem se ozývá jemná klavírní symfonie ze starobylého gramofonu a cinkání skleniček, jak tetička utírá nádobí.“

(Alena Bartesová, č.u. v kategorii próza)

Vážení čtenáři,

právě jste otevřeli sborník 15. ročníku soutěže Literární Čáslav 2016. Ve sborníku naleznete práce oceněných autorů v kategoriích poezie a próza. Očima porotců proběhlo letos celkem 84 prací v obou kategoriích.

V letošním ročníku soutěže udělila porota celkem šest hlavních cen a šest čestných uznání. Stejně jako vloni se i letos mezi všemi pracemi objevil jeden výjimečný text, který porotci ocenili zvláštní cenou poroty.

V úvodním úryvku od Aleny Bartesové se dozvídáme, že neděle mohou být úsměvné, ale stejně tak mohou být i plné nečekaných událostí a zvrátů, jako příspěvky oceněných autorů.

přeji Vám příjemný čtenářský zážitek

Martin Provazník
předseda poroty

Obsah – autoři:

Miroslava Kubešová.....	s. 7
Jindra Lírová	s. 9
Jakub Liška.....	s. 11
Pavčina Kollárová	s. 16
Zdenka Líbalová.....	s. 18
Pavel Vydra.....	s. 19
Martin Trdla.....	s. 21
Patrik Batty.....	s. 25
Tereza Čermáková.....	s. 29
Vojtěch Mička.....	s. 36
Alena Bartesová.....	s. 41
Václav Franc.....	s. 46
Marcela Klíčová.....	s. 51

P EZIE

CENA POROTY:

Miroslava Kubešová

Jindra Lírová

Jakub Liška

ČESTNÉ UZNÁNÍ:

Pavλίna Kollárová

Zdenka Líbalová

Pavel Vydra

ZVLÁŠTNÍ CENA POROTY:

Martin Trdla

Miroslava Kubešová

(Jiříkov)

CENA POROTY

Santalová

Kříž
prokvetl jabloní

řezbář
se k pile naklonil
v silentiu

Ne moc

Objímám tvá ramena
vrásníš se tísní
zakázaného pramene
dýcháš syrově
z ulity tmy

Poutnická

Ráno
odhalilo klín

lichý
rozestlaný

andělským bolem
pelerín

Ježíšova

Tonoucí den
rouno pro Piláta
vydaný klas
žábra z Nazareta

Dušíčková

Se svícem bílé tmy
dým proužkem k zemi sedá
maminky tiché jsou
a lípa srdce hledá

Jinak

Vysílena
usedla na lavičku.
Kolem paží
jí polehávaly tašky s nákupem.

Pozorovala davy lidí
proudící Palladiem.
Pohybovaly se
jako malé figurky na šachovnici.

U vchodu stála káď s ortelem smrti.
Zaříznout, vykostit
a zde je vaše duše, prosím.

Jindra Lírová

(Mělník)

CENA POROTY

Verše od vody

Podél kamenných břehů
slzí nedospalá noc
a třpytky Měsíce
zůstaly tu pro rybáře
Ráno má namále
poslední jarní jinovatkou
a čeká nesměle
na první kroky dne

Aprílová

Z demižonu oblohy
vypadly ledové krystaly
přímo na řeku
Vyšpláchlo za nimi
tekuté stříbro mraků
a já
pod mostem schovaná
stýskám si s břehy
po plné náruči jara

Náročné představení

Trhá se obloha
za zvuků bouřlivých
ze lvíčí tlamy

Míčky už poschoval
artista co se mih'
u dešťové brány

Hlasy od břehů

Je horký den
a pach rybích šupin
zachytil se až v rákosí
Snad jenom sten
snad zákmit v letu čapím –
uslyšela jsem kohosi...

Místa

Na řece našla jsem lístek
kdosi na něho verše psal
Možná žil tady
možná na opačném místě
možná byl z Jihu
a nebo ještě dál...

Jakub Liška

(Frýdlant)

CENA POROTY

ze země pučí nohy bosorčiny prsty z prsti vlasy z listí kosti se klubou ze skály
jak řvoucí mandragoru vyrve ji ruka v rukavici
lesní panna se vrhá do náruče dřevorubci
ten skřípne ji

v pravé ruce motorovou pilu v levé ruce knihu numeri
červy pilin na botách na zádech v obočí
železný muž se strojem smrti

jeden z těch kňourů již stromy vyvracejí
vezmou si co chtějí

přijdou a teče krev

zlaté jablíčko je slunce
kdo ho ukousne

ta divoženka
pohybem ruky zemi obrací a ta hopká jak psíček čeká na aport
z čenichů hor páru vydechuje
obojek okolo krku omotaný perlový

člověk
vždy své krále zdobil korunami
nejdřív zlatou s perličkami
a pak trnovou

a čeká to i zemi
tu čubku s dvěma lysinami
čeká ji čas
obojků ostnatých

až nastane mocná zima trojitá až na lodích z nehtů na lodích z černých prstů

přiřplují hladoví a chudí
všichni si budou myslet
že je to reklama či volební kampaň

na kovadlině spánků vyklepávám svou rozhořelou horlivost
až do ruda až do ruda až do ruda
musíš mít tisíc očí skrytých kdesi po větvích jistě je s mrknutím vyměňuješ
pokaždé se podíváš stejně stejně prvním pohledem
půjč mi jedno z těch svých očí
chci se dívat jako ty chci taky hledět na svět s odevzdaností s vírou
novorozence
svlékni kůži a síť ze svých nervů přeže mne přehoď jako závoj
chci cítit to co ty
na oplátku si upeč mé srdce
to nedovažené vejce v líhni hrudníku

slunce tupí nůž mé lásky
šípkovým keřem bloudí tvé oči
mravenci lezou z hlíny
z klína tvého mechového

a tvé tělo není k udržení
vzpouzí se rozkoši vzpouzí se zničení vzpouzí se rukám v rukavicích

ukousni slunce
dozrálo už
ukousni slunce
než na nebi shnije

marně se snažíš vyprostit marně se marně snažíš
zavolej na pomoc ty své sýčky
své věrné strakapoudy zavolej
tak ukaž zuby ty děvko ty divoženko ty

kurvo s kundou krvavou od pásu cudnosti z ostružiní
servu ho z tebe servu ho z tebe servu ho z tebe i s kůží

z lesa jen kosti po mně zbydou
a z tebe
odkorněný
kmen

v mých snech jsi byla v *lesních parách oděná*
vítr tvůj otrok ti líbal *špičky nohou*
praskliny v půdě šli jak tví
poslové a černí nebe bylo pohlaví tvé

byla jsi pochodeň královna země tě porodila
bál jsem se že ohňovými očima mne očaruješ že
nic neuhasí tvou touhu *mou touhu* že
na má *křehoučká křídélka* oharek položíš

že popel svůj do hor ponesu
z rozkazu tebe pod praporcem lásky

ale nejsi víc než prase na rozporce než já
zvenčí suchá mokrá zevnitř smutná taky jako já

koho můžeš zabít dnes, koho můžeš sežrat dnes
koho můžeš ošukat
ještě dnes rozčtvrtí a upeč a sněž

protože nikdy nevíš, kdy tě hladoví a chudí najdou hladoví a chudí

kteří přicházejí k tvému městu z pouště
a kteří samozřejmě udělají to samé s tebou
dostaneš-li se jim do rukou

jez rychle to černé maso dokud máš ještě ruce
žer žer to připálené maso, dokud nezačne
žrát tebe

pevnost evropa na hranicích nabroušená pluje tmou a krvavá skvrna kolem
ní stvůry pijí

co jsou
má štěstí mé radosti
když před domem leží lazár

nechci s tebou spát
chci tě zabít

tak jsem se naučil *milovat* v televizi promilovat se až ke hrobu tak se to
přece dělá
dokud nás někdo neoddělá
urvu ti ruku v rameni *ať navždy stejným znamením žehná jako žehná nyní*
sám pak slunce utrhnu si máš ty vůbec ponětí co vše zmůže ruka muže
kudlu mi obtáhnout to bys chtěla snad by ses i bez ní otevřela
ale kdo bez nože do ženy nahlédne

struny houslové a stromy *bezelstné* co pokácené v kopcích leží čekající na
odtah
ty už vědí
co znamená pocítit *lásku muže lásku člověka*
neboj, tebe taky přeřiznu
jen co si nabrousím řetěz a doliju benzin a olej a najdu ten citát z písma
kterým posilňuji svou chuť zabíjet

neklep sebou
kdo se bojí, *nesmí do lesa*

co s tebou

vybledlé ostatky dne leží kolem poházené
nebe vypálené
slunce utržené v křeči se ještě zmítá chvíli, než zadusím ho chodidlem
listí ohořelé ret proříznutý ostrou otázkou oči rozvřené v keři šípkovém
a prasklá žilka pod víčkem

co s tebou

chtěl jsem ti vyprávět příběhy tisíce a jedné myšlenky z pouště exodu mého
pusť rádio, pusť televizi, pusť jakýkoli porno
ať mi mozek vypne, ať přestanu myslet, ať přestanu přemýšlet
co je dobré, co je zlé
promluv už, nesnesu ticho, v hlavě mi do něj zaznívá dech dech hladových
dech chudých

co s tebou

na udici lichotek do tvých uší ponořenou
chytím tu tvou liščí hrdost

a prsty vypáčím ti z dásní tvé zuby diamantové
na prsten cudnosti na prsten svatební
na náušnice na náhrdelník jsi ráda

co s tebou když mlčíš když zpíváš jen očima

do hlíny s tebou *do hlíny*
pysky má země už rozevřené

až ke kostem hor sejdem spolu, kde pod svou vahou skála vzlyká
kde je kde je má eurydika
orfeus orvaný od skal dorůžova jako červ má epileptický záchvat
válí se v slzách v božské vodě prokletí v moči těch nad námi jež prosákla
skrze písek

lehni si
vedle něj
utěš ho
kusy svého těla

Pavčina Kollárová

(Frýdek-Místek)

ČESTNÉ UZNÁNÍ

Rozhovor

Ubral jsi na intenzitě slov
Zbylo ticho
výmluvné
Rty slabikovaly
Ruce splétaly nekonečná souvětí
A srdce v souznění
bila nekonečné tři tečky...

Chammurapiho zákoník

Kdybich byla kočkou
a tys mi ukrad myš
Kousla bych tě místo myšky do krku

Kdybich byla psem
a tys mi sebral kost
střežila bych nedostupný hrad

Kdybich byla ptákem
a ty ses cizím peřím chlubil
Natáhla bych luk

Ale jsem člověk
ten odpustit musí

•••

Stavěli jsme dům
na cihlu další pokládali
Malta divně tuhla
hodně jsi písku přidával
Zbyl jenom kámen od základu
Hrad na zrnka se rozsypal
Ztracené místo hledám znovu
Už nepřesypu
Pevně slepím

Zdenka Líbalová

(Mělník)

ČESTNÉ UZNÁNÍ

Jaro stornovalo
objednávku zimy –
už žádný sníh
se nekoná –
k zemi teď
prší pouze pyl
a jeho zlatem
zdobí se
vše živé

Do opuštěné
branky zimy
kope jaro
pokutovou penaltu
slunce
Vítr jásá
nad vstřeleným míčem
a trylky ptáků
oznamují
konec chladu

Pavel Vydra

(Pecka)

ČESTNÉ UZNÁNÍ

Splíny jsou povoleny

Trefit bajonetem
to (správné) srdce
Dát polibek
do těch (správných) úst
Uložit těla
do té (správné) postele
Nedýchat a
slyšet trávu růst

* * *

Nad mořem zapadalo slunce
a já tiskl v ruce
kamínek z ostrova Asperö
Jízda na kolotoči
náhod a snů
probudila krásné oči
pro které
do vody skočí
Útesy dobrých zpráv
Vlny je přeperou

* * *

Hoří vatry
Má dáti – dala
Oheň, popel, hlína
ve stylu halabala
Pálení čarodějnic
(byl skoro úplněk)
To vašeň neusíná

Naboso

Silonky v ruce
a bosé nohy v písku
Vnímáme se všemi smysly
Nesměle saháme
hříchům do kapes
a stavíme základ obelisku

Martin Trdla

(Jablonec nad Nisou)

ZVLÁŠTNÍ CENA POROTY

Seděl jsem tam a díval se

Věnováno R. A. Zimmermanovi

Dva plus dva tady nutně nemusí znamenat čtyři,
hlavně když venku bečí první klaksony
a pšoukají vymrzlé autobusy,
z tohodle místa ti manželka nepošle kýčovitou
pohlednici,
tenhle motiv oni fotografovat nechťejí.
Tady si vrabec sedá na sochu obra,
Goliáš zalehává Davida,
zde probíhá zatěžkávací zkouška slov
v blízkosti kladiv,
sem si nepřineseš podložku na jógu
s výjevy čaker,
ani knížku.
Tady se nad jídelníčkem nenaklání perspektivní mladý
pár
s růžovými vymydlenými tvářičkami,
co si mezi sebou vyměňuje skvěle načasované repliky,
svěží, škádlivé, vypointované.
Tady se poslouchají aforismy
štangasta od kulečníku
a košilaté historky zaslechnuté
ve vedlejších pokojích,
tady stáří nutně nemusí znamenat záruku kvality,
ale opovaž se to vyřknout nahlas!
Tvé hluboké zanícení tu najednou klouže po povrchu,
sotva se ho dotýká,
stejně tak tvůj elán,
který ti brzy vyklepou společně se zasviněným ubrusem.
Pár náhle bezcenných drobků letí k vedlejšímu stolu,
kde šmouhy po pláči přisály se na pokožku ošklivé holky
jako mazlavý jíl,
jenž si odtud odneseš urputně zakousnutý do podrážek.
Bahnem budou protažená všechna uboze velká ega.

Tady se deratizují odchylky a jinakosti,
přejí ti hodně zážitků a žádné rakoviny,
ale myslí to ve skutečnosti naopak.
Možná, že hrůza získala lokální podobu!
Dumáš nad tím, co by se stalo,
kdybys tu seděl nahý a obézní,
kdyby od dveří za tebou kráčel páv
a ty ho před nimi po čajových lžičkách
důstojně krmil kostkami cukru.
Přemýšlíš, kdo z nich ti je schopen
strčit nohu do dveří od bytu i duše,
zatímco paní, které tu říkají Maminka, usnula
a strčila si nos do instantní polévky.
Toužíš na tomhle místě protancovat strach
a zbytek nechat si opít láskou,
toužíš, aby po tvých unáhlených výrocích
neodpadávali kamarádi
jako malomocní,
aby tě něco přinutilo být vzorově šťastný,
protože v tomhle jsi fakt amatér.
Proto tu sedíš nad zvětralým pivem,
protože zatracení dokáže být přitažlivé,
jelikož tihle démoni nejsou vypůjčení z rekvizitárny,
ani koupení na e-shopu či v zastavárně,
tihle jsou opravdoví a bez uzardění se
na tebe vymocí.
Tady nemusíš svoji karmu vykupovat
sdílením fotek na Facebooku
s holčičkou, jež zoufale potřebuje dárce kostní dřevě,
tady ti tvůj vnitřní jukebox hraje zadarmo
Volka, Dylana i lidovky.
V těchto místnostech pracoval bys
za stravu a nocleh,
nechal si předávat vyznamenání
a zase odjímat.
Byl bys posedlý a tvrdošíjný,
tvé činy by sledovaly
velké nahnědlé oči místních zářivek.
Strkal bys hlavu do tlamy podrážděného lva.
Byl bys náhodou, ke které došlo jen jednou.
A těch káv!

PROZA

CENA POROTY:

Patrik Battya

Tereza Čermáková

Vojtěch Mička

ČESTNÉ UZNÁNÍ:

Alena Bartesová

Václav Franc

Marcela Klíčová

Patrik Battya

(Děčín)

CENA POROTY

Keča

Keča Brambůrková pracovala jako uklízečka jednoho nočního klubu. Byla dost od rány, ale to vůbec nevadilo. Sama ochotně přistupovala k opilcům a předtím, než měla začít její směna, radívala jim, ať už jdou domů, že je tam určitě čeká jejich paní. Ženské tam moc nevysedávaly, to je pravda. Keča byla rozvedená, a přesto si nárokovala pozici vrchní komisařky mezilidských vztahů. Majitel baru to nerad viděl, a tak jí často strhával z platu asi stovku nebo asi spíš dvě. To když byla hodně drsná.

Jaro moc neměla v lásce, byl to takový zimolez. Pátek, bláznův svátek, si opět našel cestu k inkriminované Keče. Byl to divný den, vůbec se jí do práce nechtělo. Byla unavená, a tak se napila nízkoenergetického nápoje blíže nespecifikovaného názvu. Zlomila si nehet, jak byla pilná. Ano, snažila se převelice. Začalo velké dobrodruží, ale ona si zatím v poklidu dopíjí „tajný“ lektvar na dobrou duši. Protáhla se jako kočka, taková ta tříprstá, z televize. Neřešila to. Sluníčko se vůbec neobtěžovalo zavítat do oken jejího lascivního bytečku. Sralo ji to, ale neskutečně. Nadávala a skučela. Asi pět minut, pak přestala, nemělo to cenu. Oblíkla si svetr, co si koupila v Medžugorje, když tam byla na pouti. Občas v hospodě mluvila o věcech, kterým opilí štamgasti vůbec nerozuměli. Takže nemůžeme s jistotou tvrdit, že byla, co se týká mentálního rozsahu, nějak zvláště omezená. Ona se dost často proměňovala v zasněného motýlka a pokoušela se mermomocí zapomenout na stav před roztažením křídýlek, kdy byla jen usmolenou bezbrannou larvičkou válející se někde na paloučku, třeba. Tak už tedy dost vyprávěnek, přejdeme k onomu zvláštnímu, ano magickému večírku, který jí možná změnil život. Žádná záruka se na tento předmět nevztahuje. Sorry.

A už je tu Keča v kožišku, namalovaná, vlasy docela umytý. No, zvládla to. Šikulína, řekl by nějaký nezávislý pozorovatel. Na cestě do práce potkala pár známých, Lídu Proutkovou z uzenářství a taky Ládu Mrazíka ze

základky. Jo, tak s ním se opravdu ráda zasmála. Povídal jí, že je už asi potřeťtí tatínkem a že ho to moc baví. Keča se tak zvláštěnĕ uchichtla a on ji taky žral. Ano, v jedný chvíli dokonce pronesl něco o tom, jak o ni tuze stál, když byli ještě v základním táboře. Očima přejíždĕla sem a tam a dělala takovýto „hm, hm“. No znáte to. Bylo to moc hezký setkání. Prý jestli je vdaná? Ona v tu chvíli začala koukat po auťácích, co kolem projíždĕly. Nechtĕla se moc svĕřovat. Kroutí se tam jak umĕlkyně z Národního a Láďa je z toho docela špatnej. Řekla jen: „Asi sem byla vdaná, ale prostĕ to nevyšlo. Vůbec jsem nepočítala s tím, že by mě někdo mohl někdy říkat hezký slovíčka do ouška a třeba mě intimně hladit ve vlasech. A ten, kterému sem nakonec uvĕřila, nebyl ten pravý. Nooo, škoda. Ale co můžeš dělat. Říkal, že jsem obyčejná uklízečka, že neumím vařit a v posteli jen kecám.“ Když Keča Brambůrková dokončila tento monolog, samozřejmě, že toho řekla mnohem víc, ale v podstatĕ to bylo pořád to samý dokola. Láďa kejval hlavou a jeho tvář se pomalu loučila. Keča to moc dobře vycítila. Vždyť byla na tý pouti v Medžugorje, nebo jak se to tam vlastně jmenuje. To je ta citlivost, povím vám. Ona taková byla, no až moc, a lidi jí to moc nevěřili. Nevím, jak to bylo v těch intimních chvílích s tím pazourkem, co žila pár let. Rozvod rozvedl rozvodněnou vodu. Ach, ta poezie. Keča prostĕ neumĕla lhát a Shakespeare by ji určitĕ obsadil do jedný ze svých divadelních šarvátek. Bojovnice jedna a taky pinda ušatá, ale hodná. Ona chce kvĕst, ale nikdo nešel kolem, aby jí řekl: „Vstaň a choď!“ Takže se svými barokními sny o lepším životĕ, o štĕstí, které má povahu jadernĕ bomby, to projíždĕ na celé čáře. Má ta holka ještě šanci? ptají se diváci v sále.

Hospoda neuklizená, Keča dobře namíchnutá, dnes to bude ale krásná šichta. Vchází do tý restauračky a nějak si divně odkašle. Jako kdyby jí něco vlítlo do krku, nevím, jestli to byl prach. No snad ji nebodla vosa nebo nějaký jiný poletavý hmyz. No, to je brzo ještě na takovýto hodnocení celé situace. Lidi si toho všimli, čumĕli. Vždycky čumí, ale tentokrát to byla pořádná čumenda. Tak a už jdi do svĕho krpálku, Kečo, a převlékni se. Právĕ ti začíná ta jinakostní noc, ve které se možná staneš královnou se vším, co k tomu patří. Keča otevĕřela vrzající dvířka od své útulné šatničky. Do ledničky si dala plastovou láhev s ĕajem. Milovala ice-tea, no já myslím, že mu ještě dneska půjčuje své rozpálenĕ hrdĕlko. Kuřačka je to! Myslí si, že ledová voda zamaže stopy po nikotinovém dýchánku uprostĕred pneumatologického kongresu, jenž se koná každý den v jejím těle od nevidím do nevidím. Ona je blázen, ale to nevadí. Já ji mám rád. Tak teď už je přichystaná opĕt vyjít mezi své „přátelé“ a doporuĕovat jim své obrazy bez fantazie, pokrytĕ prachem a špinou. Dala si ruce v bok. Bylo to divný, nikdy se tak vážně nezamyslela nad „býti človĕkem“. Mĕlce dýchala, nervózní oko jí běhalo po stolech a občas zavítalo na chodící pánvičky. To myslím ty plešouny, co se uklidňovali po dni v kancelářích s uzavíratelným

víkem. Najednou do ní vlítla nějaká energie a ona se zhluboka nadýchla. Vzrušená byla dokonale. Dívala se kolem a začala promýšlet svůj plán, jak být dnešní večer mimořádně dobrá a krásná. Ty pojmy pro ni nebyly vůbec cizí. To všichni dokola byli cizinci z přístavních městeček, která jsou tak typická pro pobřeží severní Itálie. Nikdy tam nebyla, ale vůbec na to nebrala ohledy. Věděla, že není obyčejnou pasačkou, která dává své tělo k ochutnání každému, kdo zaplatí úsměvem. Ona chtěla to nejlepší, chtěla konečně dostat svému osudu, stát se hvězdou noční oblohy. Tento pátek jí to obzvlášť sluší, i když by se mohlo zdát, že nemá důvod k veselým etudám. Bylo příliš brzo, aby začala uklízet. Svůj život však ten večer uklidila takovým způsobem, že příští dny už nemohly být lepší.

Keča má na sobě hezkou blůzku, kupovala ji za 39 Kč, slušný. Lehký make-up jí splýval s atmosférou noci a ona se rozhodla, že by si poprvé mohla objednat džus a sednout si mezi ty, kteří se do jejího baru chodí pobavit, jen tak. „Pavlíku, dej mi džusik,“ pronesla odhodlaně Keča. Barman Pavel jí samozřejmě neodporoval. Usmála se na něj. V ruce drží rozmačkaný pomeranče a štráduje si to ke stolu, je to síla. Vyhlídla si jeden stůl tam napravo od dveří. Jo, tam jak je ten malý květináček s aloe vera. Posadila svou váhu na židli a kouká a přemýšlí a možná si to i užívá. Ten klid, pohodu a zdánlivou bezstarostnost. Mírový proces však ukončí muž, chlap s tváří anděla a taky dábla. Trochu zmatek. Byl to černovlasý havran, který se opovážil vytrhnout Keču z její mimozemě. „Můžu si přisednout?“ ptá se mužský hlas. Keča se podívala do jeho tváře. Ano, koktala jako ta malá dívka z bezručovky, která si vždycky nad ránem hraje s obručí na dvoře baráku, v němž má Keča nahlášen trvalák. Pozvala ho tedy lehkým úklonem, přičemž vůbec nic netušila. Jeho hlas v ní vyvolával chuť na hořkou čokoládu, tu milovala. Utloukla by se po ní. Překvapená, dojatá, že s ní touží u jednoho stolu ten neskutečný mužský pobývat. Začal vyprávět o životě a ona si na něj taky vzpomněla. Oba se probírali vzpomínkami na štěstí. Říkala, že kdysi byla šťastná. On byl svobodný a měl krásný ruce jako od Michelangela. Mik už byl sice několik století mrtvej, ale tenhle pán byl životaschopnej, byl upřímněj a Keča to vnímala všemi deseti. Teď pozor. Martin jí bere za ruku a ukládá cosi do ní. Je to pouťové srdíčko a ona se rozplácne. Asi štěstím, hádám. Věřila na zázraky, ale na ten svůj si nikdy nepomyslela. Už nebylo cesty zpátky a ona to věděla a cítila, chvěla se jako růže a On jí sekundu po sekundě svěřoval své srdce do péče, neboť tušil, že ta dívka co sedí naproti němu, dokáže rozpoznat pravdu. „Ty jsi tak krásná,“ povzdechl si a oči se mu zalily takovou láskou, kterou ještě nikdy nepocítil. Keča je tak šťastná. To bylo snad poprvé po dlouhé době, co dokázala noc proměnit v jasný den. Tu šichtu nikdy nedodělala. Ten večer totiž přestala uklízet svět. Teď je tu Ona, On a jeden velký nekonečný kruh extáze, který nedokáže nikdo zpřetrhat. Martin jí vezme za ruku a odvede si ji. Vrchní je

u vytržení a volá na ni: „Kečo, kam zase deš, za hodinu ti začínaj galeje!“ Ne, už žádná vojna typu žáby proti myším. Nereagovala. Byl to sen, ze kterého se už nikdy neprobudila. Každíčký rok ten den, kdy ji přivítalo nebe, děkovala sýkorkám a krmila je jako děti, které nikdy nemohla mít.

Dnes bydlí Keča Brambůrková uprostřed jedné malé vísky nedaleko Brna, pracuje na vinohradu a přitom si prozpěvuje lidové písně. Nezapomeňme, že jeden noční princ z baru jménem „Fever“ jí přitom náramně pomáhá. Tak hodně štěstí a nikdy nepřestávej tancovat, milá Kečko!

Tereza Čermáková

(Plzeň)

CENA POROTY

Cukřenky

Chtěl jsem polknout, ale v krku mi drhlo jako po dvoudenním flámu. Celej tvůj život je jeden velkej flám, ty hovado, problesklo mi hlavou. Díval jsem se pod sebe do řeky černý jako asfalt, ve který se koupal pobledlý měsíc. Máchal se tam jen tak, nahatej jako na počátku světa. Měl jsem chuť mu všechnu tu vodu vypít. Olízl jsem si popraskané rty a zavřel oči. Mokry zábradlí mostu pod nohama nebezpečně klouzalo. Ještě pár nádechů a pak to třeba zvládnou. Chtělo se mi kouřit. Někde na kamenné dlažbě se ozvaly tlumené kroky.

„Hele, mladej, co to tam vyvádíš? Víš, že stojíš na historický památce?“ Ze stínů se vynořil starší muž v zažloutlém kabátě, který vyšel z módy ještě dávno před tím, než ho někdo spíchnul.

„Tak co tu děláš?“ zeptal se znovu netrpělivě.

„Chci se zabít,“ odvětil jsem věčně.

Maminka mi vždycky vštěpovala, že mám bejt upřímněj.

„Ty mladý už dneska vopravdu neví, co roupama,“ začal se rozčilovat dědek. „To je tím, že všichni študujou místo toho, aby šli dělat rukama. Kdybys měl co na práci, tak tu nebudeš vymejšlet takový kraviny. Jo, my když byli mladý, tak jsme na takový hovadiny neměli vůbec čas,“ hudroval.

V tu chvíli mi došlo, že poetika momentu je ta tam. Měsíci se udělaly varhánky na prstech, a tak zalezl někam za mraky. A v týhle blbě atmosféře bylo fakt dost nestylový pokoušet se o sebevraždu. Uvědomil jsem si, jak moc jsem opilej. Opatrně jsem slezl ze zábradlí na dlažbu mostu a udělalo se mi blbě. Hodil jsem na chodník takovou šavli, že jsem dědkovi skoro poblíl jeho perfektně vyleštěnou vycházkovou obuv.

„A ještě ke všemu chlastáte jak Dáni!“ zvolal pohoršeně.

„Radši děte dál, milostivej pane, ať vám nepobleju tu vaši počestnost,“ zamumlal jsem. „Víc takovejch jako ste vy a nebylo by války v Iráku.“ Otrěl jsem si hřbetem ruky hubu a vratkým krokem jsem odcházel pryč. Chlap za mnou ještě vypouštěl nějaký cholerickej výlevy, ale já je už nevnímal. V baráku za mostem někdo otevřel okno a na ulici se začaly linout

nějaký starý bigbeatový vykopávky. To už snad dneska nikdo neposlouchá, napadlo mě. Zastavil jsem, zapálil si cigaretu a zaposlouchal se.

Podobnou muziku hráli i na tom večírku jednoho malého amatérského divadla. Všichni ale byli tak opilí, že jim to bylo úplně jedno. I když je fakt, že tyhle lidi, co se motaj kolem divadla a umění vůbec, mají ještě jakžtakž nějaký vkus. Totiž v dnešní době empétrojek, sluchátek a volného stahování hudby na internetu nikdo ani pořádně neví, co poslouchá jeho vlastní ségra a je hrozně těžký určit, jestli ještě někdo ujíždí na normální lidský muzice nebo už všechno a všechny pohltily ty komerční popové sračky.

**MILOVALI SE, JEN KDYŽ SE MĚLI RÁDI
KÁVU PILI, KDYŽ JIM BYLO ČERNO**

„Tak co, vole, bavíš se?“ zeptal se Vláška.

„To je Kainar, ne?“

„Mišík,“ odvětil a vypil naráz skoro polovinu piva. „Vidíš támhleto rzrku na baru? To je ta, jak hraje ty pohádky pro děti. Víš, jak jsem ti o ní vyprávěl?“

„Myslíš tu pohádku O ptáku Ohniváku?“

„Pták Vohnivák budu za chvíli já z ní, ty vole,“ zasmál se a odešel na bar.

Z kapsy jsem vytáhnul zmačkanou krabičku od cigaret. V divadelním klubu se válel těžký zakouřený vzduch mísící se s dámskýma voňavkama. V něm se s nejistou grácií míhaly různé postavy. Svíraly skleničky, klábosily nebo čuměly do mobilů, opile se smály a ty uvolněnější se tulily někde v koutech. Najednou jsem nechápal, co tu vlastně dělám. Já, mizerný zhrzený pisálek, mezi mladou nadějnou generací nových Kopeckých a Hybnerů. Chtěl jsem se sebrat a vypadnout ven na čerstvej vzduch. Bejt chvíli sám. Jenom já a od deště mokrá město.

Jenže v tu chvíli jsem uviděl Ji.

Přes cestu mi přeběhla černá kočka a blýskla po mně světélkujícím pohledem. Nejsem pověřčivej. Narodil jsem se k večeru v pátek třináctýho. Kdybych byl pověřčivej, musel bych se oběsit na pupeční šňůře. Julie se narodila v neděli. Říká se, že lidi narozený v neděli mívají štěstí. Později mi došlo, proč jsem si jí na tom večírku nevšímal dřív – pořád byla obklopená houfem lidí. Holčkama, které ji obdivovaly a klukama, který ji chtěli sbalit. A Julii to dělalo moc dobře.

Kočka mě ještě chvíli propichovala zelenýma očima a pak zmizela v nízkém křoví.

Stejně tak se na mě tenkrát poprvé podívala Julie.

Hvězdičko, tam v tom zakouřeném klubu jsi mi zasvítila poprvé. Nemohl jsem uvěřit, že po světě chodí něco tak dokonalého. Vlasy černý jako noc, která se zflámovaná toulá městem, pohublý dětský boky, kočičí oči a úsměv primabaleríny.

„Hele, Honzo, to je Eva.“

Horní ret měla tak zvláštně vykrojený, jako by byl stvořený jenom na úsměvy nebo na líbání. Stála tam mezi těmi zoufalci, kteří jí nesahali ani po kotníky, se skleničkou vína, cigaretou a triumfálním úsměvem.

„Sakra, Honzo! Říkám, že tohle je Eva.“

Donutil jsem odtrhnout už trochu rozostřenej zrak od toho černovlasýho zázraku a podíval se na Vládu. Vedle něj postávala drobná roztomilá blondýnka.

„Tak Evo, tohle je Honza, náš velkej dekadentní pisálek a básník. Jednou z něho bude slavnej spisovatel, vid?“ řekl Vláška a dal mi herdu do zad.

Eva si přisedla.

„Vláška říkal, že píšeš básničky,“ řekla s neskrývaným zájmem.

„Hm,“ přikývl jsem. Očima jsem zabloudil zpět k vystouplým lopatkám a světlující pleti.

„A o čem jsou?“ zeptala se blondýnka.

„Tak o všem.“

„A jakej máš při psaní záměr? Víš, třeba jako inspirovat lidi k vyšším cílům nebo tak,“ zeptala se. Trochu znechuceně jsem se na ni podíval. Pravděpodobně to bude jedna z těch studentek filozofie nebo žurnalistiky, které se pokoušejí tvářit, že zkoušky udělaly díky svojí nadprůměrné inteligenci a ne s pomocí postelových storií s profesorem češtiny.

„Nemám záměr. Já jen reflektuju okolí. Jsem jenom takovej fotograf. Mizernej,“ řekl jsem.

Pak jsem se zvedl, věnoval jsem ještě poslední pohled těm krásným zeleným očím a odešel do promáčené noci, která pomalu vyklízela kvartýr ránu.

Zastavil jsem před výlohou knihkupectví a přimáčkl na ni čelo. Sklo příjemně chladilo a uklidňovalo pitím rozbolavenou hlavu. Díval jsem se na jednotlivé tituly a nechápal jsem, jak takový hovadiny může někdo číst. V dnešní době si každý průměrný spisovatel vydá vlastní knížku nebo si ji aspoň vyvěsí na internet. Nakladatelství a servery jsou zahlcený kvantem textů pochybné kvality, takže je skoro nemožný se v takovýhle džungli autorských rukopisů prosadit. Říkám si, jestli to takovej Mácha neměl jednodušší. Třeba nakonec dopadnu jako Václav Hrabě - umřu mladej a obdivovat mě budou až po smrti. Dneska se mi to skoro povedlo. Ale k čemu by to bylo? Nejhorší je představa, že se člověk vlastně ani nedozví, jak nakonec dopadnul.

Ale co jsem proti Tobě, Hvězdičko?

Když jsem Julii potkal podruhé, studovala už herectví na umělecký fakultě. Ta shodou okolností sousedila s pedárnou, kde jsem se lopotil já s příšernou vyhlídkou, že jednou budu fakanům ve škole vypravovat o národním obrození. Už tenkrát na tom školním dvorku mě napadlo, jestli je to vůbec láska. Jestli to není jenom závist.

Závist tý Tvoji nádherný slávy, Hvězdičko.

„Neviděli jsme se před časem na večírku?“ zeptala se. Stála na dvorku, slastně vydechovala kouř z cigarety do teplého vzduchu a nejspíš se nudila, protože kromě mě tu skoro nikdo nebyl.

„Jo,“ přisvědčil jsem a sklopil hlavu.

Pousmála se a nadzdvihla ten svůj božsky tvarovaný horní ret. „Vládá o tobě vykládal, že prej píšeš.“

„To nestojí za řeč,“ zavrtěl jsem skromně hlavou a hned jsem si dal v duchu pár facek.

„Ale ne, říkal, že seš fakt dobrej. Nechceš mi napsat nějakou básničku, mistře poeto?“ řekla koketně a prohrábla si záplavu asfaltových vlasů.

Hvězdičko, o Tobě bych mohl psát básničky každé den a nikdy by mě nedošly slova...

„To bych tě musel víc znát,“ navrhnul jsem strategicky. Teď jsem se pro změnu poplácal v duchu po zádech.

„Tak se poznáme,“ navrhla naprosto bezstarostně. „Večer v klubu U Anděla?“

„Tak jo,“ vykotal jsem a z šoku mi vypadlo cigáro z huby.

Ještě ten večer jsme se spolu vyspali. Bylo to hrozně rychlý a já vůbec nechápal, že tohle božský stvoření, tahle vycházející Hvězdička, může být moje. Že se jí můžu dotýkat, líbat ten úžasný horní ret, laskat ty její božský prsa. Byl jsem šťastnej jako nikdy předtím.

Došel jsem až k několika starým dubům a rozhodl se vzít to zkratkou přes městský park. Přišlo mi pošetilý bát se úchylů nebo zlodějů, když jsem se ještě před chvílí hodlal zabít. Z nebe se začal pomalu sypat lehký dešť do vlahé dubnové noci. Zastavil jsem se a obrátil svůj opilej ksicht k nebi. Bylo černý. Měsíc se už neukázal. Jen ty kapky deště, jedna za druhou jako synkopy. A stromy v parku tiše ševalily do rytmu. Stály tu tak bezstarostně, navzdory té tíze věků, která se jim vryla do kůry.

Ta bezstarostnost. To mě na Julii snad nejvíc fascinovalo a zároveň neuvěřitelně dráždilo. Ta její bezbřehá lhostejnost ke všemu a ke všem. Bylo to jako vydat ze sebe úplně všechno, vyždímat se do morku kostí a dostat za to jen okoralou kůrku chleba, kterou jste stěží dvakrát polkli a měli jste zase hlad. Hlad po kůži, po vlasech, po doteku, po extázi. Bylo to jako droga.

„Proč nechceš, abych tě bral za ruku?“

Po nebi táhly mraky velké jako parníky a my stáli na železničním mostě a dívali se dolů na město.

„Ale Honzí, my spolu přece nechodíme,“ pousmála se.

„Ale spíme spolu,“ namítl jsem. „Já tě miluju, Julie.“

Lehce přimhouřila oči a pohládila mě po vlasech. A já si, idiot, ještě přál, aby ten dotek trval navěky.

Pak vytáhla z kapsy mobil a chvíli do něj civěla. „Potřebuju mít teď chvíli klid,“ řekla a zadívala se směrem k městu. „Ve velkém divadle mi nabídli hlavní roli, bude to asi velký. A za měsíc mám ve škole zkoušky, tak budu mít plno učení.“

Hvězdičko, jak Ty to děláš, že Tě každéj chce?

„To já chápu, Julie,“ řekl jsem. „Ale můžeme se občas vidět, ne?“

„Teď asi ne, Honzo. Možná po zkouškách.“

Parníky na nebi se roztrhly vejpůl a zpoza nich vykouklo slunce. Na krátkou chvíli ozářilo město s jeho billboardy, výkladními skříněmi a podivnými láskami. Chtěl jsem se jí ještě na kratičkou chvíli dotknout, ucítit její teplou kůži, ale ona se otočila a pomalým zasněným krokem odcházela podél kolejí pryč.

„Tak se měj, básníku,“ řekla na rozloučenou.

Musí to být nějaká forma citového masochismu, která mě nutí pořád někam plout. Nezastavit se a plout za těmi prchavými chvílemi, kdy ji můžu držet za ruku a ona se na mě bude dívat unavenýma očima. Hvězdičko, kdybys nebyla taková cynická mrcha, možná bych tě ani nechtěl. A nebo chtěl. Ale musel bych bejt minimálně stejně tak slavněj jako Ty.

V parku jsem uviděl bezdomovce. Ležel na lavičce přikrytý novinama a spal. Napadlo mě, že bych mu tu mohl nechat pár drobných. Nebo třeba bundu, stejně jsem si chtěl koupit novou. Jenže jsem to neudělal. Jsem přece jen fotograf. Reflektuju. Tak, jak jsem to tenkrát řekl Evě.

Jsem vlastně strašnej idiot, že s ní už dávno nejsem. Možná bych byl s Evou šťastnější. Určitě bych byl šťastnější. Místo toho citového sebetryznění s Julií bych možná mohl úplně normálně fungovat. Možná bych se mohl do tý blondatý holky časem i zamilovat. A mohl bych bejt jako ostatní.

Jenomže já asi nemůžu bejt jako ostatní.

Otevřel jsem oči pálicí od kouře a zjistil jsem, že můj krk drtí malá sněhobílá ručka. Pootočil jsem hlavu a spatřil trochu opuchlou tvářičku rámovanou zčuchanými blondatými vlasy. Ležela na břiše s rukou položenou přímo přes můj krk. Velice jemně jsem se jí pokusil nadzdvihnout. Zavrňela a otevřela jedno oko.

„Ahoj, Honzo,“ řekla a otevřela druhé.

„Čau, Evo,“ odpověděl jsem mrzutě. Doufal jsem, že se mi podaří zmizet dřív, než se vzbudí.

Asi postřehla ten můj tón, protože zvedla hlavu a zadívala se na mě. „Včera to s tebou bylo moc hezký,“ zašeptala.

„Hm.“

„Honzo?“

„No?“

„Já vím, že ji miluješ. Julii.“

Podíval jsem se na ni. Pomněnkové oči jí lámal smutek. „Tak proč tu se mnou jsi?“ zeptal jsem se.

„Protože když jsem s tebou, tak jsem šťastná,“ odpověděla bez rozmýšlení. Překvapeně jsem se na ni podíval. Tolik pravdy a upřímnosti jsem nečekal. „Když jsi se mnou jenom malou chvíli, mám z toho radost. I když budu hrozně smutná, až odejdeš,“ dodala.

Lovci okamžiků, napadlo mě. Jsme jenom lovci okamžiků. Ona prahne po jediný minutě, kdy může být se mnou, a nezajímá ji, co bude nebo co bylo. Nezajímá ji, že ji nemiluju. Zejtra bude plakat, ale teď se směje. Zejtra se třeba půjde zabít, ale teď se mě dotýká a je šťastná. Zejtra bude možná s někým jiným a já...

Nakonec jsem vstal z postele, natáhl na sebe oblečení a vypadnul ven.

Za městským parkem stály vysokoškolský koleje. Vrazil jsem klíče do zámku a odemkl. Vláda byl nejspíš někde na tahu a mně to přišlo docela vhod. Vytáhnul jsem z ledničky pivo, otevřel okno a sednul si k němu. Mraky se roztrhly a z nebe vykouknul krásný čistý měsíc. Usmál se a pokynul mi na zdraví. Určitě by si jedno vychlazený taky dal. Opodál mu na černým sametu nebe sekundovalo pár hvězd.

Všichni pouze lovíme okamžiky, napadlo mě znovu. Máme televize, mobily, internet, rychlovarný konvice a ramínka na ponožky. A tím, jak do svého života cpeme všechny tyhle krámy, jsme stále míň a míň sami sebou. Máme neustálou potřebu naplňovat se štěstím a láskou jako cukřenky. Snažíme se urvat pár prchavých okamžiků a je nám kolikrát jedno za jakou cenu.

„Nevím, jestli jsem neudělal nějakou blbost,“ říkal jsem, když jsme sestupovali schody do sklepa, kde se nacházel divadelní klub. Páteční večer chuligánsky vtrhnul do ulic a měl pořádnou žízeň.

Zamířili jsme na bar.

„Co se stalo?“ zeptal se Vláda a objednal dvě dvojky rulandy.

„Vyspal jsem se s Evou,“ přiznal jsem.

„Jo? A to vadí?“

Z repráku hrály zase ty samý vykopávky, jako když jsem tu byl poprvý.

*NÁRUŽIVOSTEM SVÝM ROZORALI MEZE
V PARKU HUDBA HRÁLA, ONA PLAKALA*

„No já nevím, když teď chodím s Julií.“

„A kde ji teda máš?“ zeptal se Vláďa a usrknul víno.

„Ona má teď zkoušky, tak se musí učit,“ odvětil jsem.

„A jseš si tím jistej, jo?“ řekl pomalu a sklenkou pokynul k rohovému stolečku na druhé straně místnosti.

Seděla tam, v prstech svírala cigaretu a druhou ruku měla propletenou v ruce chlápka, který seděl naproti ní. Asi byl fakt vtipnej, protože se smála na celej lokál.

Se mnou se nikdy takhle nesmála. Dokonale bílý zuby jí svítily pod tím úžasným horním rtem. Moje Hvězdička.

Toho chlápka jsem znal. Chodil sem dost často, byl to poměrně známěj dramatik a spisovatel.

Díval jsem se na ně a Julie to nejspíš vycítila, protože otočila hlavu. Jen se na mě usmála a dál se věnovala tomu ulíznutýmu bonvivánovi.

*UMŘELI V HOROUČÍM A PŘESVĚDČIVÉM STISKU
TOTO JE PRAVDA PRAVDA SAMÁ PRAVDA
KONEC OBELISKU*

Za městem začínalo svítat. Noc si šla pomalu lehnout a nejspíš vzbudila v parku ptáky, protože začali nesměle zpívat. Vydechoval jsem dým z cigarety a najednou mi nepřišlo tak špatný, že jsem pořád tady.

Tam za hradbou věžáků se možná Hvězdička za chvíli probudí v cizí posteli a vedle ní bude ležet ten servilní chlápek, co napsal stohy knih a proti kterému jsem naprostá nula. A možná jí bude krapánek smutno a vzpomene si na mě. A nebo taky ne.

Možná je to tím, že jenom reflektuju svět okolo sebe a tak trochu zapomínám žít. Všechno mi pak protejká mezi prstama. Třeba ten chlápek dneska na mostě. Byl to jeden z těch starejch zapšklejch páprdu, co akorát nadávají na počasí, na politiku a na mladý, protože jim závidí ještě neprožitý léta. Ale možná měl fakt pravdu a jsem jenom zkrachovalej pisálek, co nemá nic na práci, a z dlouhý chvíle a nešťastný lásky se chce zabít. Nakonec ten chlap mi dneska vlastně zachránil život. A já mu za to poblil boty.

On nereflekoval, ale žil to. Sice blbě, ale žil. A možná to je ta cesta, jak se přestat klátit na mokrým zábradlí.

Vojtěch Mička

(Osová Bítýška)

CENA POROTY

Srdce

Jsem uklízeč, a kdo je víc?! Mám koště, hadr, chemie je na mé straně. Zním řeč zmačkaného papíru, slyším ho šustit, když se blížím dlouhou chodbou, ale se mnou nepromluví ani slovo. Jen vzdechy, prázdný sípot, jakmile vráscité kuličky vezmu do rukou, abych je vhodil do pytle. Neudělám to hned, vždycky se zastavím, papírek na dlani jak stočeného ježka, a zhasnu světlo, nechám místnosti spát, oddechovat v nepřetržitém rytmu počítačů.

Místo toho si posvítím svojí baterkou. Naproti přes ulici stojí obytná budova, byty s rodinami, studenty, starými mládenci, a kdyby moji kolegové v dalších patrech také pozhasínali a někdo seděl za těmi protějšními okny, nějaký noční tvor, ať už z vlastní vůle nebo ne, mohl by mě považovat za zloděje, a já přitom hážu stíny, věštím budoucnost. Zahlédl jsem takto svoji matku, z papíru se překreslila na stěnu, vyčetl jsem svého otce, sestru, stíny mi ukázaly Ježíše a Satana, jeden měl svatozář a druhý křídla. Dal jsem ty dvě zpřehýbané karty k sobě na dno obráceného kýblu a zachytil je, jak se drží za pasy ve věčném zápase.

Co to znamená pro mě, to nevím, vážnu s interpretací, ztrácím se v obrazech, poněvadž moje moc plyne z jiných čar. Já přesypám, otáčím čtvrtým patrem, překlápím je. Dřív, ze začátku jsem procházel smotanými chodbami s koštětem nastaveným jako kopí, bez dechu jsem překonával úseky temnoty k dalšímu vypínači, abych se zbavil doutnajících zarudlých oček monitorů, za plného světla jsem se vrhal do kóji, na rukách natažené rukavice, v nových pracovních šatech.

Schválně jsem pak strkal ruce do košů až nad lokty, hrabal po kelímcích od jogurtů a slupkách banánů, dral jsem se pod stoly mezi kabeláž, která porostla šedivou srstí prachu, točil jsem se v tom, rochnil, na kolenou jsem vytíral podlahu záchodů, ačkoliv z vozíku trčel nejnovější typ mopu, dělo, mašina, teleskopická, ohebná, lehká, samočisticí. Všechno jsem to hrl do pytlů, bez rozdílu, jeden, dva, tři, kolečka vozíku pištěla, ohýbala

se do stran. Za pár nocí jsem svoje patro vyklidil do sterility, že to bylo až na hraně, že mi šéf vynadal, když si to přišel podezřívavě prohlédnout. „Ježíši, vždyť voní nám tu prácu vezmou! Tady není rok co uklízet!“

Postupně jsem se zklidnil, vyřádl se, bych řekl. Začal jsem vnímat rozdíly, drobné odchylky, nuance bordelu. Procházel jsem kójemi a všimal si, že se mění charakter toho, co tam po lidech zůstávalo, každý měl svoji jedinečnou metodu znečišťování, bezděčně, mimoděk. Zastavoval jsem u jednotlivých počítačů a četl si jména, přihlašovací údaje, TVidensky, MMach, BarboraS, nikdy jsem ty lidi neviděl, možná už spali, než naše dodávka zastavila před budovou. KSvoboda, KatolickaJ, MarekB, otvírali se mi samostatné kanceláře manažerů, volně jsem po nich brouzдал, prohlížel si osobní věci jako v pokoji po nějakém nebožtíkovi, který se blízci rozhodli zachovat, tak mi to občas připadalo, fotky a krabíčky a knížky a psaníčka, jenže já jsem uklízeč, víc mě zajímala špína, zbytky, skvrny, drobky.

Pomalou jsem odhaloval, že JosefK svoje popsané papírky skládá, překládá do menších a menších čtverečků a obdélníků, až narazí na ten zákon, přírodní mez, která ho zastaví, přinutí ho skládku odložit, takže na mě pak čeká jak otevřená hroší tlama, natažená pastička na myši. Cinoval zase ráda trhala, žluté, zelené, růžové, modré, bílé střepy ležely okolo stojanu monitoru, a kdybych se v něm temně neodrážel, myslel bych si, že se roztříštil, když byl zrovna zapnutý. A co taková MagdalenaT, ta nedělala vůbec nic, na jejím stole akorát vyrážely mramorové sloupy, krápníky papíru.

Nejvíce na mě ale působily úlomky samotných lidí, trosky jejich těl. O jednu židli se tiše rozbíjelo vlnobití vlasů, zlaté žily se třpytily v mase černého opěradla, vystouplé křečáky na nohách postarších žen. Vlasy na sedáku, v klávesnici, na koberci jako u kadeřníka po stříhání. Když jsem se na to místo posadil, cítil jsem, jak hřeje, kabátek z vlasů. A o pár metrů dál nehty, pečlivě roztříděné do kupiček, pŕlměsíčky vystřižené nůžtičkami a beztvare kusy uloupané zuby, druh jedna, druh dvě. Každý den jsem nalézal nový obrazec, vytečkované úsměvy, pyramidy, eiffelovky, pistolky. Jinde, za rohem, se někdo svlékal, shazoval těsnou schránku po tom, co se nafouknul při opalování. Rozsypané lupínky pokrývaly plochu stolu, občerstvení, něco vám musím nabídnout! Brambůrky! Vznášelo se to do vzduchu, vířilo, chumelilo, pokud jsem kolem prošel trochu rychleji, zachytávalo se mi to na řasách, obočí, padalo mi to do uší.

Lidé si hráli s neživými částmi sama sebe, s odumřelými částičkami, MRenc, AdolfB, MlynarovaV, slinili, soplili, pelichali, loupali se, praskali, pukali, slzeli. Viděl jsem kapky na myši, setřel jsem je prstem, olíznul, a byly slané, svěží, pramenily z pláče!

Nedalo mně to, místo abych šel spát, ráno, spíš dopoledne, zmizel v peřinách, zatímco se slunce, které jsem v zimě ani pořádně neviděl, které bylo mým měsícem, lehce navlékalo na oblohu, stoupl jsem si před vchod

do budovy, opřel se o sloup lampy a čekal na příchod mých lidí s jistotou, že je poznám, ZBuriana, BarovouL, MiroslavaA, poněvadž jsem je už částečně svíral v dlani, kůži, nehet, vlas, a kdybych pochyboval, mohl jsem je oslovit, zeptat se: „Patří vám to? Jste to vy?“ Ale nebylo to potřeba, nemusel jsem toho kluka s prsty rudými jak krky kuřat bez hlav vyrušovat ze cvakání, nutit tu ženu zastavit, aby jí vlasy spadly pod zadek jak noční košilka. Snadno jsem je rozeznával, to je můj člověk! Vír, vichřice, utržená stříbřitá křídélka. Jediněční bordeláři, mistři odpadu, a já je spravuju, vedu, měním.

Jsem uklízeč, ale už neuklízím, já přesypám. Vyhazuju jen tolik, aby sklo neprasklo, když nechci, nečekaně, v nepravý čas, proti mojí vůli, a než to udělám, vždycky nejprve vyvrhnu nejasnou budoucnost, záblesk, stín, množí se, nerozumím, nechápu, moje matka, otec, Nazaretský, Lucifer. Raději pak vzduch rozčeřím přípravkem proti prachu, ukápnu na podlahu kus chemie a naslouchám šišláni papíru ve zdech.

Vytvořil jsem koloběh, krevní oběh, kde jsem srdcem. Obaly, sáčky, pomerančová kůra proudí čtvrtým patrem pod mým tlakem, přetékají z kanceláře M5c do M6a, přes M7d až k M9f, zatímco moji kolegové vyspávají! Vynalezli si určité metody, ze zkušeností vědí, že na úklid jim stačí asi třetina doby, kterou na tuhle budovu máme, než se přesuneme jinam, a tak spí, sní.

Taky bych mohl zajít do odpočívací místnosti, rozvalit se tam na sedací pytel, ale místo toho jsem během dní vyškubal jeho původní náplň a nahradil ji papírem, nahými ruličkami ze záchodů, peckami broskví a meruněk a teď se na něm sedí ještě pohodlněji! Pravidelně ho doplňuju, poněvadž papír se lisuje, a když jsem to dělal naposledy, zahlédl jsem jednu z pecek, jak z ní klíčí malý bledý provázek probuzený vodou z mého hadru, kterým na chodbě před schodištěm za dešťů v nanošeném blátě skicuju, črtám, a jakmile se příliš zašpiní a už nemůžu udělat čistý tah, jdu ho vymačkat pod stůl MarkaT, kde voda stála ještě před mým příchodem. Já to akorát dokončil, udělal z toho místa čvachtavé rochniště, a MarekT se přizpůsobil. Stačilo mi uvidět boty obklíčené bahnem, ačkoliv několik dní už nepršelo, boty, kterými nejspíš prošel korytem řeky, aby vysvětlil, ospravedlnil přetrvávající rozbředlost koberce ve své kóji.

Čtvrté patro patří mně! Biju, tluču, tepu, přesouvám, aranžuju! Odumřelá kůže mi rotuje nad hlavou, zlaté vlasy mi splývají z lopatek. Paběrkoval jsem jeden po druhém, spojoval je v prameny, z nich zaplétal copánek, víc copánků, pět jsem jich upletl jako různé druhy vánoček a rozmístil po patře. Místo splachovacího řetízku na dámský záchod, další nahradil utěrku u špatně těsnícího okna, třetím jsem vymodeloval účes dívky na obraze naproti kuchyňce a dva poslední jsem nechal ohořet a zavěsil na strop v hlavní chodbě, poněvadž jsem znal svoje lidi, přesypali se spolu s odpadky, a proto i po týdnu copánky zůstaly tam, kam jsem je dal, po měsíci, do teď, ale další už nepřibudou, ostříhala se. Až příliš pozdě

rozluštím stíny, teprve když se doopravdy uskuteční, věštec přítomnosti, ještěže se převážně zabývám jinými kouzly!

Čaruju koštětem, metu si nehty do dlaně, bortím postavičky, auta, stromy, kohokoliv můžu vyléčit a stejně tak uřknout, sejmu zlozvyk z VobornehoA a předám ho MilosoviP. Za svitu horkého měsíce pak krvavýma očima sleduju, jak jedny prsty růžoví, zatímco druhé se pomalu rozpadají. V rytmu sebe sama rozhoduju o povyšování a pádech, míchám lístečky, už neexistují věci, které se můžou vyhodit a které ne, všechno se zapojuje do oběhu, nic nestojí mimo! Kóje chřadnou nebo bují, osobní kanceláře se kolektivizují, fotky jsou unášeny ze stolu na stůl, někdy mizí úplně, přidávají se k papíru, podle rozmaru, nemám pravidelný tep.

A šéf nám na konci každého týdne říká: „Dobrý, chlapi, nikdo si nestěžoval!“ takže kolegové čím dál víc uvažují, že by svůj pracovní spánek mohli prodloužit o dalších pět, deset, snad i patnáct minut, ale mně to naopak oči rozšíří, poněvadž toho chci stihnout co nejdříve, prohnat ten svůj oběhový systém evolucí, protáhnout tepny a žíly do nohou, prokrvit patro od podlahy ke stropu, jelikož po našem pochválení šéf už delší dobu dodává: „Ale nezvykejte si tady!“ a tak změním VeronikuA v SimonuZ, prohodím jejich věci, prohandluju jejich životy! Stačí plesknout hadrem, zamávat koštětem, ustříknout trochu chemie a nakonec to zahalit do papírového oparu.

Připravuju je, náznaky, symptomy, bolest v malé místnosti, kde se skladuje kabeláž a náhradní součástky, ucpaná, zablokovaná, jen sraženina papíru šlapajícího si na jazyk a před ní shluk zaměstnanců, VeronikaA v bundě SimonyZ, SimonaZ s fotkou manžela VeronikyA v peněžence, a když se rozejdou, nejvyšší manažer míří do obyčejné kóje a řadový zaměstnanec usedá do pohodlného křesla.

A náš šéf přidává: „Nezvykejte si! Už to nebude dlouho trvat! Konec!“ Kolegové znepokojeně zívají, já ovšem ne, já obrátím kýbl, položím na něj věštící papír a vypustím světlo baterky, dívám se zblízka, zdálky, kopu do kýblu jako tenkrát, když se nezměrné kadeře převrátily v téměř lysou lebku, jenže to bylo nechtěně, a stejně jsem to nepoznal! Vidím jen, co chystám sám, k čemu spěje čtvrté patro.

Naposled tahám, škubu za copánek na dámském záchodě, voda se bouřlivě přelévá, bublá, pění, tak jako se to stane všude. „Pudeme jinam!“ Papír se vyroní ze sníženého stropu, rozpuká v bednách počítačů, vyleze z nepoužívaných šuplíků a skříní. Bude to infarkt! Srdce se rozletí! Žíly vyvřou! KlaraN, FuksP, HamrikR umazaní od papíru, zalepení, znetvoření, dvě stě, tři sta lidí brodících se kaluží papíru, tratolištěm kuliček, obdélníků, střepů, pastiček, v ústech zvláštní pachů dezinfekce. „Soukromé byty a domy! Vily!“ I moji kolegové z jiných kruhů, spřátelení, znesváření, budou mít práci to odčarovat, papír rozcákaný po všech chodbách, kójích, kancelářích, jídelnách, vyvěrající z umyvadel, odtoků sprch a nádržek na

vodu. Třesk! Řach! Ryc! Nové srdce to nezachrání! To už bude něco jiného, nového, nemluvně, děcko!

A stín mi něco věští, další jasnozřivý obraz, zhasnu baterku, vezmu svůj hadr, koště, chemii, na řasách, obočí, v uších cizí kůži, mrtvou, po kapsách nehty, v oblečení zabodané krátké pichlavé ostny, štětinky, a jdu, zmizím, vypařím se v oblaku papíru.

„Ty na to budeš dohlížet!“ zadává mi šéf.

Alena Bartesová

(Most)

ČESTNÉ UZNÁNÍ

Sladké sny

Neděle jsou vždycky úsměvné, obzvláště tato. Přijel strýček až z Moravy, s tatínkem spolu sedí na pohovce v obýváku a kouří doutníky. Teta mamince pomáhá v kuchyni. Celým bytem se ozývá jemná klavírní symfonie ze starobylého gramofonu a cinkání skleniček, jak tetička utírá nádobí.

MAMINKA: Chceš přidat, Jonášku?

JONÁŠ: Jo! (divoce zašermuje příbory) Ale maminko, nedávala bys mi prosím brokolici? Nechutná mi.

MAMINKA: Když chce někdo vyrůst, musí jíst i zeleninu. Opravdu. Podívej se na tatínka, ten taky jedl hodně zeleniny a jak je teď velkej...

TATÍNEK: (zašklebí se a vyfoukne z plic kouř) Pche, zelenina je pro holky. Praví chlapi jedí jenom maso.

JONÁŠ: Jo! Jenom maso, maminko, přece!

MAMINKA: (založí si ruce v bok a s nadzvednutým obočím pobaveně promluví ke svému muži) Tak uvidíme, jak budeš jíst ke svým oblíbeným nudlím s mákem maso.

Všichni se rozesmějí.

STRÝČEK: Ale no tak, Marie, nebuď tak tvrdá. Otto má pravdu... navíc, já v Jonášově věku taky nesnášel brokolici. Měla bys to vaše děcko trochu rozmazlovat, my s Alicí ty naše rozmazlujeme pořád. Někdy až moc.

JONÁŠ: Já nejsem děcko! (zvolá ublíženě a poklepe si zatatou pěstičkou na hrud) Náhodou jsem nejvyšší ze všech kluků v sousedství!

To vyvolá další salvu smíchu.

...

Pokoj s vybledlými tapetami, které se na těch nejpodivnějších místech odlepují od stěn, se dětským příliš nazývat nemůže. Dřevěné

okenice, jež těsní jako těžká náhrobní deska, nepropouštějí dovnitř do místnosti téměř žádné světlo a celý prostor proto působí ještě ponuřejším, depresivnějším dojmem. V rohu pokojíčku stojí opryskaná dětská postýlka. Malý chlapeček v pyžamku, sedící u nohou postele, si hraje s kostkami a kdykoli se z ulice ozve obrovská rána následovaná křikem, viditelně se otřese. Neustále očima sjíždí ke dveřím, vedoucím do obývacího pokoje, až se v nich objeví někdo z jeho příbuzných. Nakonec se dveře skutečně otevřou a stane v nich jeho maminka. V ruce drží svíčku, kterou položí na podlahu, aby aspoň trošičku osvětlila místnost. Z obýváku se ozývají hlasy ostatních členů rodiny.

MAMINKA: Jonášku, miláčku, pojď už spinkat. Je moc hodin.

JONÁŠ: (natáhne ruce k mamince a čeká, až ho zvedne ze země) Mohl bych jít tatínkovi a dědečkovi říct dobrou noc?

MAMINKA: (smutně se pousměje a bere si ho do náruče) Táta s dědou mají moc práce, víš. Musejí řešit hodně důležitých věcí. Jen by ses pletl. (počechrá mu kudrnaté černé vlásky) Ale vyřídím jim to, jestli chceš.

JONÁŠ: Jo. A dáš babiče za mě pusu?

MAMINKA: Samozřejmě. (položí Jonáše do postýlky a přikryje ho peřinou, sama se posadí na kraj matrace) Mám ti vyprávět pohádku? Třeba tu o Karkulce?

Jonáš nadšeně souhlasí. Přitáhne si deku až k bradě, obejmeme svého jediného medvídku, zavře oči a jen poslouchá jemný hlas své maminky. Občas se zamračí – to třeba když jeho dědeček promluví tak nahlas, že přehluší vyprávění. Už skoro usíná, když se ozve další rána, tentokrát hlasitější než kdy jindy. Okamžitě vyletí do sedu, pohledem zoufale prosící o vysvětlení těchhle strašidelných zvuků, které roztrhávají ticho už několik nocí za sebou.

Maminka ho místo odpovědi políbí na čelo. Sama totiž neví, co to má všechno znamenat.

...

Jonáš klečí na židli, lokty opřené o stůl, pastelku v puse a přemýšlí, jestli má dědečka nakreslit červenou nebo zelenou barvičkou, když zčistajasna zachrastí klíče v zámku a do bytu vchází tatínek. Nevěnuje Jonášovi ani pohled, stále v botách si to míří přes obývací do kuchyně, kde maminka vaří oběd. V obličeji je celý bledý a pěsti má tak zařaté, že mu zbělají i prsty.

Maminka se překvapeně otočí, nečekala svého manžela doma tak brzy. Otevře pusou, aby se jej zeptala, jak se měl v práci, ale když spatří jeho výraz, téměř okamžitě ji zase zavře. Oba si hledí do tváře.

MAMINKA: Co se stalo?

Ticho.

MAMINKA: Co se stalo, Otto?! Mohl bys se mnou laskavě mluvit? (oči se jí rozšíří náhlým poznáním) Ne-neříkej, že...

TATÍNEK: (hlas se mu třese, jako lístek unášený větrem během bouřky) Vyhodili mě. Prostě mi řekli, že někdo tak nečistej jako já – nečistej jako my – nemůže dělat na úřadě. Že patřím k prasatům. (zhluboka nasaje dech do plic) Ne. Vlastně naznačili, že i to prase má větší cenu než já.

MAMINKA: Co budeme dělat? (zeptá se po pár vteřinách mrtvolného ticha)

Tatínek sevře rty do tenké linky, třesoucími se prsty si rozepne první dva knoflíky na svém kabátě a podívá se na Jonáše, který jejich rozhovor jen nechápavě pozoruje. Zničeně si povzdechne.

TATÍNEK: To kdybych věděl, Marie.

...

JONÁŠ: (zhnuseně si prohlíží žlutou hvězdu na jeho košili a snaží se ji strhnout, urvat, prostě cokoliv, jen aby se jí zbavil, když ho najednou maminka klepne přes prsty, až zaskučí)

MAMINKA: Nech toho. (ostře)

JONÁŠ: Ale já ji nechci nosit. Nelíbí se mi. (fňukne)

MUŽ V UNIFORMĚ: (zlomyslně se zašklebí, až jeho tvář vypadá jako ohavná maska) No, chlapečku, myslím, že by sis měl zvykat. Dlouho ji totiž nesundáš.

...

MAMINKA: Zahrajeme si takovou hru, ano, zlato? Jmenuje se Kolik spočítáš brouků. Musíš se pozorně koukat na zem a spočítat každého broučka, kterého uvidíš. A až se vrátíme domů, porovnáme, kdo z nás jich viděl víc.

JONÁŠ: (s úsměvem od ucha k uchu) Tak to vyhraju, maminko. Připrav se na drtivou porážku.

Ustupují jim z cesty, skoro jako by s maminkou trpěli nějakou ohavnou chorobou a oni se teď báli, aby ji taky nechytili. A všichni na ně zírají – toho si všímá, i když se snaží hrát Kolik spočítáš brouků. Nemá odvahu zvednout oči a podívat se na ně taky, ale může cítit jejich nenávistné pohledy, jak ho hlodají do zátylku jako kyselina.

Všechno to skončí až doma.

MAMINKA: Tak co, zlatičko, koliks jich viděl? Já čtyři – tři berušky a jednoho škvora.

JONÁŠ: Co to znamená, když o někom někdo řekne, že je žid? (zeptá se místo odpovědi)

MAMINKA: (prsty si vjede do vlasů) To je těžké, Jonáši. Pro každého to v dnešní době znamená něco jiného.

JONÁŠ: (zmateně) A co to znamená pro tebe?

MAMINKA: (mírně se pousměje, koutky úst jí vyletí nahoru, ale není to ten úsměv, který by vás zahřál u srdce) Pro mě je to něco, co je neodvratitelnou součástí mě samotné. Něco, bez čeho bych nemohla být. Člověk nesmí přestat věřit, víš, i když je jeho víra jiná než víra ostatních.

JONÁŠ: (na chvíličku se odmlčí, přemýšlí o maminčiných slovech, a pak ještě zmateněji sraští obočí) A proč to teda nikdo nechápe?

...

Stojí v řadě mezi ostatními lidmi – mezi ostatními židy – a k hrudi si tiskne medvídko. Tatínek po jeho pravici nervózně přešlapuje z nohy na nohu, drže za ruku maminku. Všichni se snaží zadržet pláč, neukázat, že prohráli. Ve vzduchu je cítit strach, který se omotává kolem každého jako jedovatý břechtan a stlačuje jim hrudníky jako svěrací kazajka. V Jonášových očích ale nejsou žádné slzy. Maminka mu včera večer řekla, že všechno bude v pořádku, a on tomu věří. Jen ho udivuje, že jiné maminky to svým dětem neřekly.

Konečně přijdou na řadu. Muž sedící za stolem je zřejmě pyšný na znak vyšitý na jeho uniformě, protože se v ní dme jako páv.

MUŽ V UNIFORMĚ: Jméno.

TATÍNEK: Otto Švá... (hlas se mu zlomí a on nemůže pokračovat dál)

JONÁŠ: (tichounce) Otto Švábinský, Marie Švábská, Jonáš Švábský.

Muž za stolem se na něj zkoumavě zadívá přes obroučky svých brýlí a Jonáš mu ten pohled opětuje. Nebojí se. Maminka mu přece řekla, že všechno bude v pořádku. Neexistuje možnost, že by lhala. Ještě chvíli si hledí do očí, poté muž pokrčí rameny a napíše něco do papírů, jež má rozházené po celé ploše stolu.

Následně vyřkne ortel, kterého se každý bojí ze všeho nejvíc.

Osvětím.

Cesta vlakem je to nejhorší v jeho životě. Desítky těl namačkaných na sebe v úzkém prostoru vagónu bez pití a jídla.

Hrůza a strach.

Naštěstí tatínek je vedle něho, ruce na jeho ramenou. A kdykoli Jonáš začíná pochybovat o mamčiných slovech, tatínek ho sevře silněji a zašeptá: Všechno bude v pořádku, Jonášku. Všechno dobře dopadne.

...

Stojí nahý uprostřed obrovské místnosti společně s dalšími dětmi. Všichni se třesou, křičí, pláčou, vzlykají, volají, ale on ne. Ví, že všechno bude v pořádku.

Jednou.

Jednou bude všechno jako dřív.

Ozve se skřípavý zvuk.

Rozsvěcují se světla, nastává panika.

A než dozorce úplně zavře dveře, stihne ještě úlisně pronést: Sladké sny, zlatíčka.

Václav Franc

(Nová Paka)

ČESTNÉ UZNÁNÍ

Dr. Jekyll a Mr. Hyde z Poděbrad

„Po kom ty, Ríšo, jseš takovej...“ kanec nebo kurevník už matka nedořekla, protože jí to nedovolovala její puritánská výchova. Sprostá slova se u nás doma nenosila. Ani otec, ani matka neřekli za život sprosté slovo, alespoň jsem měl ten pocit. A pokud někdy řekli, muselo jít opravdu o velmi závažnou věc, ne zcela běžnou jejich stylu poklidného života, lehce charakterizovaného slovy „smrádek, ale teploučko“, v otcově případě ještě korunované precizností, což dokazoval svojí sbírkou známek.

Opravdu jsem nevěděl, po kom jsem, dokonce jsem rodiče podezíral, že jsem se jim ani nenarodil, ale někde mě našli u cesty, ujali se mě ve své křesťanské lásce k bližnímu, vypiplali a já nevděčník se jim takhle nepěkně odvděčil. Představa, že by moji rodiče, ať již praví nebo adoptivní, což máma popírala, provozovali něco jako je sex, bylo v mé fantazii zcela nemyslitelné. Ještě štěstí, že matka ve slabé chvílce přiznala, že kdyby otce neznásilnila, nenarodil bych se. Zatím co já jsem v matčiných očích svedl každou sukni, která se okolo jen otočila.

„Mě z tebe, kluku pitomá, jednou klepne pepka...“ říkávala matka velmi často, když ještě žila.

Táta byl opravdu suchar. Neviděl jsem jej pít alkohol, snad s výjimkou lahve šampusu na Silvestra. Nekouřil. O ženské se nezajímal. Uzavřel se do světa ekonomie, jako účetní v místním podniku se jí oddal v pracovní době zcela. Dokonce i doma řadil věci do nejrůznějších tabulek, grafů a přehledů. Například na WC visel přehled o spotřebě toaletního papíru za posledních 5 let s výhledem na příští kvartál. A běda, když jsme s matkou neplnili plány a jeho výpočty přišly vniveč. Kromě ekonomie se zajímal o poštovní známky. Nad nimi trávil dlouhé večery, a to nejen zimní, ale i letní. Někdy jsem měl pocit, že s nimi rozmlouvá, hýčká je a domlouvá jim, aby i ony plnily jeho představy o pětilátkách či jiných projektech. Hlavně aby přesně zařezávalo jejich vroubkování, nevyčuhovaly z řady a vůbec se chovaly slušně a důstojně, jak se na oběživo sluší a patří.

Nebyť toho, že jezdil otec často na nejrůznější služební cesty, školení, semináře a další vzdělávací akce, nevytáhl by prakticky paty z domu.

Pochopitelně chodil i do práce. Ale před každou cestou doma bědoval, že by raději byl doma, že nesetřídil ještě staré rakousko-uherské známky z 90. let 19. století a vůbec, že zase bude muset opustit svoje miláčky, co že si počnou samotné samotinké v albu. Vinu hledal v tom, že jako dítě vystudoval pouze střední ekonomickou školu, neboť jeho ovdovělá matka jej nemohla déle vydržovat na vysoké škole, a tak musel do pracovního procesu. Přičemž neopomněl připomenout, abych já nelenil a dbal řádného studia zakončeného promocí na příslušné vysoké škole ekonomického zaměření, abych pak nemusel jezdit neustále po všech nudných a nicneřikajících školeních, obírajících člověka o drahocenný čas, kdy může dělat něco užitečného pro svůj osobní rozvoj i potěšení, například třídit známky, neboť filatelie si žádá řád a přesnost, stejně jako ekonomie.

Jenže já byl nevděčný synek a nedbal užitečných rad světem poučeného otce. Vzhledem k tomu, že jsem ve třídě ekonomické školy byl jediným chlapcem mezi tolika rozkvétajícími růžemi, stalo se očekávané. Vždyť jsem i tělesnou výchovu měl společnou s dívkami. Musel jsem se přestrojovat do cvičebního úboru na WC, neboť dívky přede mnou naschvál běhaly v šatně jen ve spodním prádle a já cítil i přes prudérní rodinnou výchovu pnutí v příslušných partiích. Ruštinář si mě dobíral, že mám svůj harém, což by mi prý řada monarchů záviděla. Já jsem se ale stal obětí těchto okolností, neboť na chmelové brigádě jsem byl sveden spolužačkou Jitkou. Především pruderní domácí výchova a minimální znalosti v oblasti antikoncepce přinesly neblahé důsledky. Za devět měsíců se nám narodila dcera, což především moji rodičové nepřivítali s nadšením, ačkoliv se prý podle matčinyh slov na vnouče těšili, jen doufali, že z nich udělám bábu a dědka později.

Jenže pak mě povolala vlast do zbraně. Samota je zlá. Jitka mi sice psala, ale v restauracích nevalné pověsti, kde většina vojáků základní služby utrácela svůj žold, jsem potkal Anežku. I ona byla sama, neboť ji její bývalý opustil, a tak si vylila svoje hoře do mého objetí. A ještě než jsem opouštěl kasárna natrvalo, narodilo se mi další dítě. Jitka se se mnou rozvedla, Anežku jsem pojal za svou zákonnou manželku. Ale... každá písnička jednou skončí, a tak jsem svlékl zelené sukno a nastoupil do místního podniku, kde jsem v kanceláři trávil většinu času s kolegyní Věruškou. Byla hodná, zasvětila mě do tajů výplatních pásek, a protože se mi věnovala i přesčas, brzy jsem měl třetí dítě.

Moc jsem toho neměl, kromě alimentů. Moje matka odmítala nazývat moje bývalé ženy křestními jmény, možná si je ani nepamatovala, a tak je titulovala čísly – Jednička, Dvojka a Trojka. Až nakonec došlo na její proročká slova a skutečně ji klepla pepka.

Otec osaměl a začal si ohřívát sekanou, jíst tlačěnky, pytlíkové polévky a snad z toho dostal rakovinu žaludku, a tak jsem zůstal úplným sirotkem ve své garsonce, neboť jsem byt po rodičích prodal, abych měl na stále se

zvyšující alimenty. Nevím proč, ale ženské se na mě lepily čím dál víc, ačkoliv jsem před nimi prchal, jak jsem nejrychleji uměl. Počet dětí narůstal, stejně jako alimenty. Jen jsem se už neženil, proč taky, když doba po sametu byla opojně svobodná.

Opravdu dodnes nechápu, co na mě ty ženské viděly. Pověst Casanovy obcházela město, občas mě v garsonce navštívila nějaká ta panička z lázní. Připadal jsem si jako onen rozsévač z básně Fráni Šrámka, básně mé maturity, tenkrát jsem ji odříkal z paměti a ještě dnes si pamatuji, že „muž má touhu rozsévače, žena úrodný klín!“ Pamatuji se, že u maturity jsem měl ruměnc na tváři, když jsem vysvětloval maturitní komisi, co tím chtěl autor říci.

Po Poděbradech se začal říkat vtip, že už dávno nejsou na srdce, ale že předčí Františkovy Lázně, neboť neplodnost se u nás v Polabí léčí s vyšší úspěšností než na západě Čech. Stal jsem se symbolem, něco jako onen pověstný chlapeček na kolonádě Františkových Lázní.

Žil jsem sám, ale přesto jsem nebyl sám. Byl jsem obletován ženami, což mi s přibývajícím věkem začínalo vadit a toužil jsem po klidném životě, třeba nad známkami v garsoniére na kraji města. Ve slabé chvílce jsem dokonce vytáhl otcovy poklady, prolistoval album a začal si všimát přetisků na známkách z první republiky.

Jenže ty ženy nebyly zdaleka to nejhorší, co mě pronásledovalo. Kdybych si měl dát inzerát, ale proč bych si jej dával, vypadal by asi nějak takhle: „Opuštěný úředník se SŠ vzděláním zakončeným maturitou, s alimenty na mnoho dětí, hledá klid a pokoj. Zn.: Pustý ostrov bez žen!“

Časem přece jenom zájem žen opadal, a tak jsem doufal, že se dožiji důchodu a klidného stáří, doplním alba o nové emise známek a budu se radovat z každé známky odlepené nad párou z pohlednice či dopisu.

Jenže... přišlo mi předvolání, ve kterém mi notářka oznamovala, abych se dostavil k dodatečnému projednání pozůstalosti po mém otci Richardu Macháčkovi.

„Co je to za blbost!“ vykřikl jsem, sotva jsem roztrhl obálku s oficiálním oznámením. „Můj otec měl jen sbírku známek! Tak co by kdo dědil! A kdo si vůbec...“

V příslušný den jsem se za přítomnosti paní notářky seznámil s Robertem Macháčkem.

„To není možné!“ vykřikl jsem, když jsem se podíval na muže sedícího v kanceláři notářky. Měl jsem dojem, že se dívám do zrcadla. Něco jako když byl pan Tau dvakrát!

„Ano, pane Richarde Macháčku, tohle je váš bratr Robert Macháček, seznamte se,“ představila nás notářka.

„Můj otec, suchar a filatelistický podivín zplodil nemanželské dítě? Není možné!“ vykřikl jsem.

„Ale je, brácho,“ řekl mi brácha a notářka podstrčila příslušná lejstra. Nevěděl jsem, jestli se mám radovat nebo brečet. Nakonec sourozence jsem si jako dítě vždycky přál, pamatuji se, jak jsem naléhal na matku v předškolním věku. Matka mi odpovídala vyhýbavě, že nemáme dost peněz, abychom si pořídili bratříčka nebo sestřičku. Začal jsem tenkrát šetřit do kasičky, když jsem dostal od babiček nějakou tu pětku, ale na bráchu to pořád bylo málo, až jsem ty prachy, tenkrát to byl majland, prozmrzlinoval, probonbónoval a pročokoládoval. A tak jsem zůstal sám, což jsem časem považoval za výhodu, třeba když jsem se s nikým nemusel dělit o dětský pokoj.

„Já mám bráchu!“ pokřikoval jsem jako opilý. „Čau, Robíku!“

„Čau, Rišo!“

Padli jsme si do náručí, ale moje nadšení netrvalo dlouho, neboť bratr Robert požadoval polovinu peněz za byt po otci, náhradu za auto, a jen po ujištění, že v otcově filatelistické sbírce není Modrý Mauritius, nereflektoval na podíl z tohoto dědictví.

Po pár týdnech a dalších soudních tahanicích jsem začínal mého náhle objeveného bratra nenávidět a otce proklínat. Zvláště když se blížil termín posledního odvolání a hrozila exekuce.

Pak mě navštívil pošťák Ondra. Jistě jej budete znát. Je z toho televizního pořadu. Nejprve jsem se mylně domníval, že mě chce vidět některá z mých bývalých žen či lásek, aby mi připomněla, že neplatím alimony.

Když mě pošťák Ondra řekl, že si mě žádá někdo až ze Slovenska, moje zvědavost byla větší než opatrnost. A tak jsem se vydal do televizního studia, abych poznal svého bratra Herberta Macháčka ze Seredě. Bratr byl skromný, nežádal si žádných statků a ve vinárně po pořadu mi ukazoval fotky mého otce a jeho matky, jak na jednom školení v družebním podniku v družné zábavě popíjejí borovičku. Otec měl povolenou kravatu a v ruce cigaretu. Když jsem si vzpomněl na ty jeho přednášky o vzorném chování, zdravé výživě a boji proti alkoholismu a nikotinismu, udělalo se mi zle.

Čas exekuce se blížil. Jednoho dne zazvonil zvonek a u mých dveří se objevila pohledná třicátnice. Když mě ujistila, že není exekutorka, trochu jsem se uklidnil. Její úsměv od ucha k uchu dával naději, že si třeba ještě naposledy užiji v dámské společnosti, než skončím jako bezdomovec před vlakovým nádražím, kde žebrařím o rohlík a polévku.

„Vy jste Richard Macháček?“ usmála se.

Přítakal jsem.

„Už dlouho vás hledám, víte, já mám sestru, dvojče a ta...“

Tak to řekni, v duchu jsem ji vybízel, byla u mě před časem na návštěvě a moc se jí v mé garsonce líbilo a všechny problémy s neplodností...

„A ona vás viděla v televizi v tom pořadu. A někde na internetu našla vaši adresu...“

V duchu jsem si představoval, jaké to s ní bude v posteli a moc nevnímal, co říká.

„Dovolte, abych se představila, jmenuji se Kamila Dvořáková a moje sestra je Karla Soukupová...“

Gestem jsem ji zval do garsonky, cítil jsem pnutí v příslušných partiích stejně jako tenkrát, když se na ekonomce před tělocvikem přede mnou holky předváděly jen v podprsence a kalhotkách.

„Za svobodna jsme Macháčkové, takže váš otec...“

„Ježíš marjá!“

„...je naším otcem!“

„Mami,“ podíval jsem se nahoru, k nebi, kde moje matka světice zcela jistě dlí na onom světě.

Mladá žena zvedla oči ke stropu, ale kromě pavučin v rohu nic neviděla.

„Mami, už vím, po kom jsem!“

„Co, prosím?“ zeptala se nejistě.

„To nic, mladá paní, vlastně ségro, nezlob se, ale mohlo dojít k incestu...“

Vyjeveně na mě zírala.

„Víte,“ chvilkami jsem jí tykal a pak zase vykal, „on byl můj otec, vlastně teď už náš otec, takový doktor Jekyll a mistr Hyde z Poděbrad!“

Marcela Klíčová

(Brno)

ČESTNÉ UZNÁNÍ

Izabela

„Říkáte, hoši, blondýnečka vzácnější zboží než bruneta neb jinak vybarvená či onak zabarvená vlasatice, a máte pravdu, hoši, je to tak, souhlasím,“ Pulkrábek velikášsky přikývl a odklepl dlaní jak soudce kladívkem výrok do desky stolu, ač se na jeho souhlas, natož názor, nikdo neptal. Bylo horké, líné, letní odpoledne, bylo fajn sedět na lavici u masivního dřevěného stolu, popíjet správně vychlazené pivo a pozorovat polonahá ženská těla vystavená na travnaté pláži slunečním paprskům.

„Bůh to tak holt chtěl, nejsem žádný vzdělanec, opravte mě, jestli se mýlím, ale mám za to, že domovem zlatovlásek ze všech zemskejš kontinentů pouze naše stará, dobrá Evropěnka jest,“ Pulkrábek si odsunul čepici z čela, rozhlédl se po společnosti mužů, jejichž zájem opravovat ho i naslouchat mu, se rovnal nule. Na lavici u stolu z hrubě opracovaného dřeva se sešla nahodilá společnost vesměs mladých mužů. Někdo na pivo odběhl od rodinky dovádějící u rybníka, někdo se odlepil z deky od své partnerky, jiný si odskočil svlažit hrdlo z výletu na kole a někomu stačilo zde jen dřepět u piva celé odpoledne.

„Jak říkám, souhlasím,“ nenechal se nezájmem odradit Pulkrábek, „jedna zlatovlasá hlavička na dvacet třicet tmavovlasých, je to tak. Je to tak, pravdu díte, ale..., ale stejně prdlajs víte. Dnes se výskyt blondýn vůbec nedá srovnat se situací, stavem blondýn v našich luzích a hájích za mejch mladejš let. To bylo blondýneček jako toho pověstného šafránu nebo čtyřlísteků na poli jeteliny či bílých laní v hraběcí oboře. A jestlipak víte, hoši, co je toho příčinou?“

Jeden z mladíků vstal, chystal se odejít, čekal jen, až Pulkrábek dokončí monolog a umožní mu vyklouznout od stolu. Pulkrábek si ho však nevšímal a nevzrušeně pokračoval: „Či přesněji, co je příčinou, že dnes je blondýn víc? Je to nasnadě, vidíte! Nelze nevědět! Za vším je ta mrcha chéémie. Sere se nám do všeho, do vína, do chleba i do ženskejš. Jistě, všelijakejš finesů, jak zesvětlit a zkrášlit vlas měly baby vždycky, ale nikdy to nebylo tak snadný jak vůilka, kdy stačí vběhnout do první drogérie, na hlavu si napatlat obsah nějaký tubičky či lahvičky a – zlatovláska z každý cikánečky, Vietnamečky... i kluka africkýho.“

Muži se unisono zasmáli, ten, co stál, Filip, polkl větu: „Mizím, pánové, dovolíte?“ a znovu se svezl na lavici. „Koneckonců, proč ne?“ povzruzen odezvou pokračoval Pulkrábek, „když se to líbí aktérkám i nám čumilům, je to OK, o to nic. Já jen... že celkem vzato, to stojí za hovno. O co byl dříve výskyt plavovlásek vzácnější, o to byla vyšší pravděpodobnost, že světlovláska je světlá z vyšší moci než z výše regálu s barvami na vlasy... Ááale nechte být, nezlobte se na mě, podle mě jsou ty přírodní blondýny stejně jiný. Vony nemaj jen tu světloalkou skořápku, vony maj světlo uvnitř, jojo... jsou holt prostě dokonalejší. Co kus, to originál! Na každé si dal Stvořitel safraporte záležet! Já v sobě mám nějaký radar či co, ale pravou bloncku poznám neomylně na sto mil,“ Pulkrábek ťukl prázdňým tuplákem o stůl.

Filip opět vstal, ale už se nezdržoval dovolováním, rovnou přiskočil lavici a donesl od Kouřícího raka čtyři piva. Jedno postavil před Pulkrábka: „Nesmysl. Dnes už nejsou v kurzu peroxidový, vyšisovaný blondýny. Obarvený jsou všechny, ale jestli byla dřív tmavá nebo světlá houby poznáte. Chemie pokročila.“

„Pcha,“ mávl rukou Pulkrábek, „blondýnu od Boha poznám vždy. K dobru mám nejen mnohaletý zkušenosti, ale mám je i kvalitativně podložený, byl jsem vytříben špičkovou úrovní. Jeden takovej uměleckej skvost jsem měl roky před očima... ženu nádhernou jak sen pubescenta i estéta nad hrobem, bohyni..., nejkrásnější ženskou, jakou jsem kdy viděl, a to už něco s mými osmi křížky na hřbetě znamená. Všechny novodobý missky a modelky by strčila do kapsy.“

Chlapi se znovu zasmáli, rádoby přezíravě, ale zájem i zvědavost převážila: „Jen před vočima? To jste na ni jen koukal a ostatní smysly nechal zahálet?“

Pulkrábek vzdychl: „Jo. Prst bych se na ni neodvážil položit.“

„Proč? Nebyla příležitost?“ zeptal se Filip.

„Ale jo, těch bylo dost. Jeden čas jsem ji dokonce denně doprovázel... z pověření její matinky.“ Chlapi se hurónsky zasmáli, ale okamžitě zmlkli, když Pulkrábek s vážnou tváří tlumeně pokračoval: „Byla to moje spolužačka, chodili jsme do stejné třídy od první obecné až po poslední měšťanku. Myslím – a prd myslím, vím, že už v tý naší kašičce se do ní zamilovali všichni kluci. Zírali jsme na ni jak na obrázek, jak princezna nám připadala – načesaný zlatý lokýnky, oči modrý jak srpnová obloha, pleť jak alabastrová panenka, zoubky jak cukrové mandle ve zralé třešni zasazený... jojo, k nakousnutí, nepřeháním.“

„A těch adeptů na kousání byl nejspíš zástup a na vás se nedostalo, co?“

„Nu... ne tak docela. Do zástupu jsem se vůbec nezařadil a on vlastně žádný zástup nikdy nebyl. Nic není dokonalý, byl zde jeden kaz na kráse nebo... kaz ne, spíš problém. Kříž, říkávala moje maminka. Ještě jsem

vám nepráskl, že kráska se jmenovala Izabel. Izabel, Izabelka..., ale říkalo se jí Běla. To k ní nějak lépe pasovalo, a to nejen pro barvu vlasů. Přes ten svůj luxusní zevnějšek byla Bělínka tak trochu... no, trdlo. Nebo když jsem před chvílí poslouchal ty vaše vtipy o blondýnách, tak typická blondýna. Její výroky se daly zapisovat, namátkou třeba – podnebí u nás je modré, zeměkoule je nejširší na jaře, kdy musí nasát tající sníh a podobně. Její hlášky nás rozchechtávaly, ale nebyl to zlý výsměch. Čím déle jsme Bělku znali, tím méně úsměšků zažívala. A nebylo to jen její krásou, bylo to hlavně zásluhou její povahy. Bělínka své nesmysly pronášela s nezpochybnitelností vědce a důvěřivostí svěťice. Na smích reagovala bez zloby a zášti, dobrácky se nechala od každého poučovat i peskovat. Ale aureola jakési vznešenosti či ušlechtilosti ji neopouštěla... a nakonec každý chytrolín, který se nad ni povyšoval, vypadal vedle ní jak největší trouba.”

Pulkrábek zmlkl, upil ze svého půllitru a ostatní ho napodobili. Filip zlehka ťukl svou sklenicí o Půlkrábkovu: „Tak vono trochu pomalejší vedení v ženské není zrovna na škodu. Když vše ostatní a podstatný je v „richtiku“, není třeba, možná ani žádoucí, aby ženská byla v Mense, ne?”

Chlapi souhlasně přizvukovali, ale Pulkrábek mlčel.

„Co říkáte?” na Pulkrábka se přímo obrátil na konci lavice sedící mladík.

„Jo,” jen zahučel Pulkrábek do půllitru. Chlapi zklamaně vzdychli a jako by na to Pulkrábek čekal, pozdvihl hlavu a rozvážně pokračoval: „Pravda. Ale pravda taky je, že rodiče Běly si moc přáli, aby studovala a bylo pro ně obrovským zklamáním, že nemohla na gymnázium, ale musela na měšťanku. Byla jejich jediným, vymodleným děckem, a strašně rádi by jí dopřáli co nejlepší vzdělání. Nebyli žádní milionáři, ale vedlo se jim dobře, vlastnili dámský módní salón, zaměstnávali tak osm devět švadlen, moje matka byla jednou z nich. Bělinčina matka pocházela z rodiny českých Vídeňáků, chodila do německé školy, česky se už nikdy pořádně nenaučila. To ona vybrala pro svou milovanou dceru jméno Izabel a jako jediná ji tak důsledně oslovovala. Nezlobila se ale pro Bělku, vždyť i otec říkal dceři Bělínka.”

Pulkrábek na jedno pozdvižení sklenice pivo dopil a s buchnutím půllitr postavil. Filip mu okamžitě přisunul další donesenou dvanáctku. Pulkrábek poděkoval kývnutím: „Jak Běla dospívala, stále zřetelněji vystupovala její krása... jako když na jaře mizí sníh, sice krásný, ale co s ním, když místo něj vykouknou hlavičky sněženek, zavoní koberce fialek... Ale čím víc se rozvíjela krása Bělínky, tím ustaraněji vyhlížela její matka. Izabel. Ztepilá bohyně s rozumem – ”

„ – jalovice,” doplnil jeden stolovník.

„ – dítěte,” opravil ho Pulkrábek nevzrušeně, „děcka. Malýho, nevinnýho děcka. To je právě to, kluci se do Bělky pobláznili na potkání, ale my, co jsem ji znali lépe, jsme ji sice milovali, ale... zkrátka, klučičí čest nám

nedovolila, abychom si k ní něco dovolili. Nejsem věřící, ale cítil jsem to jako svatokrádež... pro chlapa s kouskem cti v těle – tabu. Když nám bylo nějakých třináct čtrnáct, požádala mě její maminka, zda bych Izabelku nedoprovázel ze školy domů. Strašně rád jsem přijal, pyšně jsem se nesl po Bělinčině boku... no, nejsem žádný neviňátko, nejspíš si to s odstupem let idealizuju, ale stejně to bylo krásný... možná to nejhezčí, co jsem kdy zažil. Snad člověk po všech těch sviňárnách a necudnostech, co má za sebou, touží po ztracené čistotě..., nebo jen ve své stařecké senilnosti prahnu po pelu mládí, ale kdybych mohl vrátit čas, nic jiného bych si nepřál, než zase kráčet vedle Bělky, nést její školní tašku a v hrudi cítit bušící srdce rytíře, který by pro svou vyvolenou položil život.”

„Vy jste úplně poeta,” řekl po chvíli Filip, „ale nevím nevím, zda ta vaše Izabela vod vás nečekala něco jiného. Jak to s ní dopadlo? Vdala se vůbec?”

„Jistě... a za pěkného vola. Vlastně to dopadlo, jak se její maminka obávala. Naletěla jednomu hajzlovi. Vychodili jsme měšťanku a naše cesty se rozešly. Běla pokračovala na knedlíkárně, tak jsme říkali rodinné škole, a já se dostal na průmyslovku. Bydlel jsem na internátě a domů se dostal jednou dvakrát měsíčně. Bylo po válce, všechno pulsovalo, takový hekticko-natěšený období to bylo. Do vosmačtyřicátého, pak už to bylo nadlouhu jen chaoticko-vyděšený období, ale to vás nezajímá... zpátky k Izabel. Když jsem maturoval, byla už vdaná. Vdala se hned po svých osmnáctinách a zmizela se svým mužem do pohraničí, kam byl muž vyslán stranou s velkým S. Jo. Naše Bělka se zcela pobláznila do komunistického hochštaplera. Hovno chlapa! Jmenoval se Richard a byl to syčák, grázl, lump par excellence. Po válce však byl hrdina, hrál se jak zmije na výsluní, ale podle mě všechno to kolem něj byl podvod. Ale uznávám, jsem dodnes zaujatej..., nemůžu jinak. Tak tedy, ten slavný Richard byl o osm let starší, za protektorátu dělal v textilce a někdy ke konci války snad navázal kontakt s partyzány, kteří se potloukali v okolních lesích a prý se zúčastnil nějaký sabotážní akce. Prý, říkám úmyslně, mnozí pamětníci to popírali, ale kdovíjak to bylo, byl jsem ještě kluk. No každopádně ve čtyřicátém pátém náš Richard, lví srdce, pobíhal po městě se samopalem, dohlížel na přesun německého vojska a později taky provázel odsun německého obyvatelstva. Tradovalo se, že byl z těch nejagilnějších a nemám důvod tomu nevěřit. Nevím, který vítr ho zavál Běle do cesty, ale šťastný vítr to nebyl. Chlap byl Richard hezkej, vysokej, urostlej, černej, opak Běly. Havraní vlasy mu padaly do čela, uhraňčivé, černé oči – a Bělka jim podlehla doslova jak Viktorka myslivci z Babičky. Provázela Richarda na všechny schůze, shromáždění a Richard začal Bělunku využívat jak výstavní artikl. Stala se figurínu propagující komunisty. Richard Bělunku používal v průvodech a na různých táborech lidu, tehdy byly módní alegorické obrazy a Bělka představovala hned zapálenou kolchoznici, hned odhodlanou partyzánu nebo nadšenou

soustružnici. Bělčinina něžná tvář se usmívala i z křiklavě barevného agitačního plakátu KSČ.”

Pulkrábek si mocně přihnul, hřbetem ruky si otřel pusu a čepici, kterou měl na hlavě, stáhl k obočí, jako by chtěl dát najevo, že řeč skončil.

„Vy jste, jak to vidím, docela vobyčensky na toho Richarda žárlil,” nadhodil Filip.

Pulkrábek pohrdavě odfrkl, ale nepromluvil.

„No, vzhledem k vývoji dějinných událostí,” podotkl mladík naproti Pulkrábkovi, „si Bělka nevybrala tak špatně. Čekalo ji čtyřicet let zajištěné komunistické paničky.”

„Hovno!” zařval Pulkrábek tak, že se otočili nejen lidé od vedlejších stolů, ale i lidé polehávající na nedaleké pláži u rybníka. „Hovno,” zopakoval Pulkrábek ještě jednou, ale tišeji, „vždyť jsem vám snad jasně vysvětlil, že to byl sráč! Křivák! Copak nějakej rovnej chlap by ji mohl takhle použít! Zneužít! To, co jsme my pochopili jako kluci, se ten sráč nešťítel pošlapat, využít pro sebe. Sviňa jedna! Tak poslyšte, jak to s Bělou dopadlo. Mně se už pokračovat nechtělo, kudla se mně v kapse pořád otevírá. Bělinka tedy měla s Richardem svatbu, ale i to byla komicko-útrpná záležitost. Vdávala se v nádherných modelových šatech, ale namísto zlatého křížku od maminky jí dal Richard na řetízku pěticipou hvězdu a na krajkový živůtek připíchl odznaky Lenina, Gottwalda a kdovíjakého potentáta.”

Chlapi u stolu se hlučně rozchechtali: „To byl teda fakt pako!”

„Týden po svatbě se novomanželé stěhovali,” pokračoval Pulkrábek, „do pohraničí, na Ašsko. Richard se stal ředitelem fabriky, textilních továren a vil po Němcích tam byla spousta. Dobře dva tři roky jsem o Bělce neslyšel. Ulici s bývalým salómem Bělčiných rodičů jsem se vyhýbal, byl to skličující pohled – zaprášená výloha s vyděšeně hledící figurínou v nepatřičně pompézních, zašlých šatech. Rodiče krejčovství ještě provozovali, ale šili už jen sami dva a víceméně živořili. Milovanou Izabel nemohli ani navštívit, do pohraničí se v té době jezdilo na povolení, a oni jako nespolehliví občané je nedostali. Ale pak se Běla vrátila. Sama. Pořád krásná, možná ještě krásnější. Dobrota v očích jí zůstala, ale bylo v nich už i něco navíc a punc tajemství ještě zvyšoval její přitažlivost. Našla si práci na mandlu, provozovnu vedla jejich bývalá švadlena a Bělinka se starala o vysprávky prádla. Potkat jste ji mohli jen cestou z práce a do práce, jinak nikam nechodila. Otec zemřel asi půl roku po jejím návratu, a tak byly s matkou v domě samy. Myslím, že by se na ně ve městě takřka zapomnělo, žily by si v ústraní svým tichým životem, kdyby Richard znovu nevstoupil na scénu. Objevil se po nějakých pěti letech, jako ředitel vyhořel, i stal se placeným funkcionářem sekretariátu strany. Nastěhoval se k Bělce do domu a neuplynul ani měsíc a za Richardem připutovaly z pohraničí žena a dvě děvčata... a Richard Bělku i s maminkou vystěhoval.”

„Sviňa jedna,” usykl Filip.

„Sviňa,” zopakoval Pulkrábek. No, nebudu vás už unavovat podrobnostmi, Richard se svou novou rodinou obsadil byt v poschodí a Izabel s maminkou musely do bývalého salónu. S několika spolužáky jsem jim pomohl bydlení upravit, neměly kuchyň, koupelnu, postupně jsme jim dali byt jakžtakž do kupy. Chodili jsme tam rádi, Běla vypadala pořád skvostně – vlasy barvy pšenky před žněmi nosila stočené do uzlu, oči výjimečnější než modrý Mauritius stínila víčka chvějící se jak křídla motýla.”

„A vy?” zeptal se Filip.

„Co já?”

„Voženi jste se?”

Půlkrábek pomalu, ztěžka vstal: „Díky za pivo, frajere.”

Městské muzeum a knihovna Čáslav

***Literární klub
Dr. Nadi Benešové***

S B O R N Í K

oceněných prací soutěže
Literární Čáslav 2016

Vydal LKNB při Městském muzeu a knihovně Čáslav v září 2016

Grafika: BcA. Klára Hrubá

Grafická úprava: Marie Hrubá

Korektury: Mgr. Jana Andrejsková

Mgr. Eva Chvojková

Milena Matějčíková

Redakce a tisk: pracovní výbor LKNB

Vydáno výhradně pro vlastní potřebu členů klubu a soutěžících autorů